ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 19.7.2022
COM(2022) 340 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Σύνοψη των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης για τα επιχειρησιακά προγράμματα που συγχρηματοδοτήθηκαν από το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους το 2020

Σύνοψη των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης για τα επιχειρησιακά προγράμματα που συγχρηματοδοτήθηκαν από το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους το 2020

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (στο εξής: ΤΕΒΑ)[1] βοηθά στην ανακούφιση των χειρότερων μορφών φτώχειας στην ΕΕ, όπως είναι η στέρηση τροφής, η παιδική φτώχεια και η έλλειψη στέγης. Το συνολικό ποσό που διέθεσε το ΤΕΒΑ για την περίοδο 2014-2020 είναι 3,8 δισ. EUR (σε τρέχουσες τιμές). Η ΕΕ παρέχει έως και το 85 % της χρηματοδότησης, η οποία συμπληρώνεται από ίδιους πόρους των κρατών μελών, με αποτέλεσμα η συνολική αξία του Ταμείου να φτάνει περίπου τα 4,5 δισ. EUR.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν το Ταμείο με δύο τρόπους:

- ως επιχειρησιακό πρόγραμμα που παρέχει επισιτιστική και/ή βασική υλική συνδρομή (ΕΠ Ι)· και/ή
- ως επιχειρησιακό πρόγραμμα που προάγει την κοινωνική ενσωμάτωση (ΕΠ ΙΙ).

Η επισιτιστική και/ή βασική υλική συνδρομή πρέπει να συμπληρώνεται με συνοδευτικά μέτρα, όπως εκπαιδευτικές δραστηριότητες για την προώθηση της υγιεινής διατροφής και παροχή συμβουλών για την προετοιμασία και την αποθήκευση τροφίμων, διευκόλυνση της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη, ψυχολογική και θεραπευτική στήριξη, προγράμματα για την απόκτηση δεξιοτήτων, παροχή συμβουλών για τη διαχείριση του οικιακού προϋπολογισμού, κοινωνικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες και παροχή νομικών υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τη νομική βάση της[2], η παρούσα σύνοψη βασίζεται στις εθνικές εκθέσεις υλοποίησης για το 2020, τις οποίες έλαβε η Επιτροπή από τα κράτη μέλη. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η έκθεση περιλαμβάνει επίσης εξελίξεις και χρηματοοικονομικές πληροφορίες μετά το 2020, εάν είναι διαθέσιμες.

Σύμφωνα με τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης του ΤΕΒΑ για το 2020, το Ταμείο συνέβαλε στην αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 στους απόρους και στην ανακούφιση των χειρότερων μορφών φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Παρά τον περιορισμένο προϋπολογισμό του, το ΤΕΒΑ έχει αποδείξει ότι συμπληρώνει με επιτυχία τις εθνικές προσπάθειες για την αντιμετώπιση της υλικής στέρησης και την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Ειδικότερα, αντιμετώπισε τη στέρηση τροφής, την παιδική φτώχεια και την έλλειψη στέγης. Χάρη στις πρόσθετες δυνατότητες ευελιξίας για τα προγράμματα του ΤΕΒΑ που παρέχονται στο πλαίσιο της δράσης συνοχής για τους πρόσφυγες στην Ευρώπη (CARE), η χρηματοδότηση

[1] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 223/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΕΕ L 72 της 12.3.2014, σ. 1). Ο κανονισμός τροποποιήθηκε τον Αύγουστο του 2018, με αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?qid=1537946431022&uri=CELEX%3A02014R0223-20180802. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2020/559 τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 223/2014, ώστε τα κράτη μέλη να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν την έξαρση της νόσου COVID-19, και θεσπίζει μέτρα για να διασφαλιστεί ότι οι άποροι μπορούν να συνεχίσουν να λαμβάνουν βοήθεια στο πλαίσιο του ΤΕΒΑ σε ασφαλές περιβάλλον. Η τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/177 επιτρέπει στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν πρόσθετα κονδύλια που διατίθενται για την ανάκαμψη μετά την πανδημία COVID-19 στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας REACT-EU το 2021 και το 2022.

[2] Άρθρο 13 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 223/2014. Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1255/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 2014, ορίζει το περιεχόμενο των ετήσιων και τελικών εκθέσεων υλοποίησης, συμπεριλαμβανομένου του καταλόγου κοινών δεικτών.

από το ΤΕΒΑ θα είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την παροχή της αναγκαίας επισιτιστικής και βασικής υλικής συνδρομής σε όσους εγκαταλείπουν την Ουκρανία.

Το ΤΕΒΑ συνάδει με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και το σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (με στόχο τη μείωση τουλάχιστον κατά 15 εκατομμύρια των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού έως το τέλος του 2030), με στόχο την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης και προστασίας. Συμπληρώνει άλλα ταμεία της ΕΕ, ιδίως το ΕΚΤ και το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ), εστιάζοντας σε άλλες ομάδες ή παρέχοντας συμπληρωματικά μέτρα.

Η κοινωνική κατάσταση στην οποία λειτούργησε το ΤΕΒΑ το 2020 χαρακτηριζόταν από αυξημένες προκλήσεις όσον αφορά τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό λόγω της πανδημίας COVID-19. Ο αριθμός των ατόμων που διέτρεχαν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού[3] στην ΕΕ προσέγγιζε τα 96,5 εκατομμύρια άτομα το 2020, αριθμός που αντιπροσωπεύει το 21,9 % του συνολικού πληθυσμού. Αυτό ισοδυναμεί με αύξηση κατά περίπου 900 000 άτομα σε σύγκριση με το 2019. Περίπου 6,3 εκατομμύρια άτομα αντιμετώπισαν ταυτόχρονα και τους τρεις κινδύνους φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού (διατρέχοντας κίνδυνο εισοδηματικής φτώχειας, ευρισκόμενα σε σοβαρή υλική και κοινωνική στέρηση και ζώντας σε νοικοκυριό με πολύ χαμηλή ένταση εργασίας). Το 2020 38 εκατομμύρια άτομα στην ΕΕ δεν διέθεταν την οικονομική δυνατότητα να εξασφαλίσουν ένα ποιοτικό γεύμα κάθε δεύτερη ημέρα[4] και σήμερα η επισιτιστική συνδρομή εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για μέρος του πληθυσμού σε πολλά κράτη μέλη.

1.1 Μελλοντικές εξελίξεις

Για το τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027, το ΤΕΒΑ ενσωματώνεται στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (στο εξής: ΕΚΤ+) ώστε να απλουστευθούν και να βελτιωθούν οι συνέργειες μεταξύ των Ταμείων. Για να ενισχυθεί η συνδρομή κοινωνικής ενσωμάτωσης, ο κανονισμός για το ΕΚΤ+[5] απαιτεί τουλάχιστον το 25 % του σκέλους του ΕΚΤ+ υπό επιμερισμένη διαχείριση να διατίθεται για στόχους κοινωνικής ενσωμάτωσης (σε σύγκριση με το 20 % στο πλαίσιο του ΕΚΤ 2014-2020), και με περαιτέρω ελάχιστη επιχορήγηση της τάξης του 3 % ανά κράτος μέλος για την αντιμετώπιση της υλικής στέρησης, που είναι ο σημερινός βασικός στόχος του ΤΕΒΑ.

Ειδικοί κανόνες ισχύουν για τη στήριξη της αντιμετώπισης της υλικής στέρησης, ώστε να διατηρηθεί όσο το δυνατόν πιο απλουστευμένη. Όπως προκύπτει από την ενδιάμεση αξιολόγηση του ΤΕΒΑ, τα ενδιαφερόμενα μέρη εκτιμούν και επισημαίνουν την ανάγκη να διατηρηθούν ειδικές πτυχές του Ταμείου, όπως i) η ευελιξία και, γενικά, οι λιγότερο αυστηρές διοικητικές απαιτήσεις σε σύγκριση με τα κύρια προγράμματα του ΕΚΤ, και ii) τα καθιερωμένα δίκτυα και οι επιχειρησιακοί τρόποι υλοποίησης. Τα χαμηλά όρια επιτρέπουν την παροχή βοήθειας σε άτομα στα οποία δεν έχουν πρόσβαση οι κοινωνικές υπηρεσίες, όπως οι άστεγοι, οι νέοι μετανάστες ή οι μετανάστες χωρίς έγγραφα ταυτότητας ή ορισμένα

[3] Ο αριθμός των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, ο οποίος μπορεί να συντμηθεί ως «AROPE», είναι ο συνολικός αριθμός των ατόμων που i) διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας (όπως προκύπτει από το διαθέσιμο εισόδημά τους)· και/ή ii) αντιμετωπίζουν σοβαρή υλική και κοινωνική στέρηση (όπως εκτιμάται από την ικανότητά τους να αντεπεξέλθουν σε ένα σύνολο προκαθορισμένων υλικών στοιχείων ή κοινωνικών δραστηριοτήτων)· και/ή iii) ζουν σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλή ένταση εργασίας.

[4] Ο δείκτης αυτός ορίζεται ως η αδυναμία να πληρώσουν ένα γεύμα με κρέας, κοτόπουλο, ψάρι (ή χορτοφαγικό ισοδύναμο) κάθε δεύτερη ημέρα. Προκύπτει από την έρευνα EU-SILC.

[5] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.

ηλικιωμένα άτομα που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας. Αυτό επιτρέπει επίσης την ταχεία απόκριση σε αναδυόμενες ανάγκες και καταστάσεις κρίσης.

1.2 Συντονισμός του ΤΕΒΑ σε επίπεδο ΕΕ

Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η ομάδα εμπειρογνωμόνων του ΤΕΒΑ παρέμεινε το βασικό φόρουμ εντός του οποίου οι διαχειριστικές αρχές ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση του Ταμείου. Η ομάδα εμπειρογνωμόνων συνεδρίασε δύο φορές το 2019 και τέσσερις φορές το 2020 για να συζητήσει πτυχές της εφαρμογής του προγράμματος του ΤΕΒΑ, και ιδίως τα συνοδευτικά μέτρα, τις δωρεές τροφίμων, τους ελέγχους, τον συντονισμό με άλλα ταμεία της ΕΕ, τις απλουστευμένες επιλογές κόστους και τα ηλεκτρονικά κουπόνια. Το 2020 η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων περιλάμβανε επίσης την αντιμετώπιση της κρίσης που συνδέεται με την πανδημία COVID-19, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τροποποιήσεων του κανονισμού για το ΤΕΒΑ. Τον Οκτώβριο και τον Δεκέμβριο του 2020 η ομάδα εμπειρογνωμόνων του ΤΕΒΑ συνεδρίασε από κοινού με την τεχνική ομάδα εργασίας του ΕΚΤ.

Για την ενίσχυση των σχέσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη, το 2020 και το 2021 οι δραστηριότητες αμοιβαίας μάθησης για την κοινότητα του ΤΕΒΑ αντικατέστησαν τις προηγούμενες συνεδριάσεις του δικτύου ΤΕΒΑ. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου πραγματοποιήθηκαν τρία διαδικτυακά θεματικά σεμινάρια, τρεις ανταλλαγές ομοτίμων και δύο διασκέψεις, κατά τη διάρκεια των οποίων συζητήθηκαν οι υπόλοιπες προκλήσεις υλοποίησης και οι ευκαιρίες που προσφέρει το ΕΚΤ+.

Ειδικότερα, στα σεμινάρια και στις ανταλλαγές ομοτίμων συζητήθηκαν:

- τα χαρακτηριστικά των νέων τελικών αποδεκτών των χρηματοδοτούμενων από το ΤΕΒΑ μέτρων και οι νέες πρακτικές που εφαρμόστηκαν κατά τη διάρκεια της κρίσης λόγω της νόσου COVID-19·
- πιθανές ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για τη στήριξη της κοινωνικής ενσωμάτωσης των τελικών αποδεκτών·
- η παρακολούθηση και η προσέγγιση·
- συνοδευτικά μέτρα για την κοινωνική ενσωμάτωση κατά τη διάρκεια και μετά την πανδημία·
- η εφαρμογή κουπονιών / συστημάτων ηλεκτρονικών κουπονιών·
- η συμμετοχή και ο ρόλος των ενδιαφερόμενων μερών και των τελικών αποδεκτών.

2. ΠΡΟΟΔΟΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ[6]

2.1. Δημοσιονομική εκτέλεση

Οι συνολικές επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες που δεσμεύτηκαν για τη στήριξη του ΤΕΒΑ ανήλθαν σε 643 εκατ. EUR το 2020, έναντι 608 εκατ. EUR το 2019. Στα τέλη του 2020 τα συνολικά ποσά που δεσμεύτηκαν (για την περίοδο 2014-2020) ανήλθαν σε σχεδόν

[6] Τα αριθμητικά στοιχεία παρουσιάζουν την κατάσταση για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 που υλοποιήθηκε έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, όπως υποβλήθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης έως τις 12 Νοεμβρίου 2021. Όλες οι εκθέσεις και τα δεδομένα συλλέγονται στο Σύστημα Διαχείρισης Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — SFC2014 (https://ec.europa.eu/sfc/en/2014/fund/fead). Το SFC2014 ρυθμίζεται από τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 463/2014 της Επιτροπής της 5ης Μαΐου 2014.

3,9 δισ. EUR ή 85 % των συνολικών πόρων των προγραμμάτων (που περιλαμβάνουν κονδύλια της ΕΕ και εθνική συγχρηματοδότηση). Το 2020 καταβλήθηκε στους δικαιούχους ποσό περίπου 552,2 εκατ. EUR, το οποίο συνιστά αξιοσημείωτη αύξηση σε σύγκριση με τα επίπεδα των προηγούμενων ετών (478,5 EUR το 2019, 501,2 εκατ. EUR το 2018, 412,8 εκατ. EUR το 2017 και 435,2 εκατ. EUR το 2016). Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην επανέναρξη των δραστηριοτήτων στη Ρουμανία το 2020[7]. Αντικατοπτρίζει επίσης την αυξημένη ζήτηση λόγω της πανδημίας COVID-19.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του 2020, η έξαρση της νόσου COVID-19 είχε ως αποτέλεσμα δηλώσεις χαμηλότερων δαπανών από τα κράτη μέλη. Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2020 οι δηλώσεις αυτές αντιστοιχούσαν σε 51 εκατ. EUR —ποσό μικρότερο από το ήμισυ του αντίστοιχου ποσού του 2019 (128 εκατ. EUR). Ωστόσο, η κατάσταση βελτιώθηκε κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Τελικά, το συνολικό ποσό του ΤΕΒΑ που δηλώθηκε κατά τη διάρκεια του 2020 ήταν ελαφρώς χαμηλότερο από το συνολικό ποσό που δηλώθηκε κατά τη διάρκεια του 2019 (549 εκατ. EUR έναντι 573 εκατ. EUR το 2019). Το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε για το ΤΕΒΑ το 2021 αυξήθηκε σε 621 εκατ. EUR λόγω των πρόσθετων πόρων (81 εκατ. EUR) που διατέθηκαν στο πλαίσιο του REACT-EU.

Το ΤΕΒΑ έχει αποδειχτεί ότι είναι προσαρμόσιμο και ανταποκρίνεται στις αναδυόμενες ανάγκες, όπως η κρίση λόγω της νόσου COVID-19. Ο κανονισμός για το ΤΕΒΑ τροποποιήθηκε τον Απρίλιο του 2020[8] στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας CRII+, καθιστώντας δυνατή τη χρήση έμμεσων τρόπων παράδοσης, π.χ. κουπονιών ή καρτών (για τη μείωση του κινδύνου μόλυνσης) και την αγορά μέσων ατομικής προστασίας για τους οργανισμούς που παρέχουν στήριξη από το ΤΕΒΑ. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις κατέστησαν δυνατή την παροχή ποσοστού συγχρηματοδότησης 100 % στα κράτη μέλη για μία λογιστική χρήση. Έως το τέλος του 2021 είχαν τροποποιηθεί 12 προγράμματα του ΤΕΒΑ: 8 απ' αυτές τις τροποποιήσεις είχαν ως στόχο την αξιοποίηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης 100 % και 4 απ' αυτές αποσκοπούσαν στη θέσπιση μέτρων έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19.

Μια περαιτέρω τροποποίηση του κανονισμού για το ΤΕΒΑ εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο του 2021 στο πλαίσιο του σχεδίου ανάκαμψης της Επιτροπής βάσει του REACT-EU[9]. Η τροποποίηση αυτή επιτρέπει στα κράτη μέλη να διαθέτουν πρόσθετη χρηματοδότηση σε προγράμματα στο πλαίσιο του ΕΚΤ, του ΤΕΒΑ και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης. Πρόσθετοι πόροι μπορούν να παράσχουν συμπληρωματικές ενισχύσεις στην υφιστάμενη στήριξη, όπως επισιτιστική και/ή βασική υλική συνδρομή ή έργα κοινωνικής ενσωμάτωσης. Θα πρέπει να συνάδουν με τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε κράτους μέλους και να λαμβάνουν υπόψη τον αυξημένο αριθμό των απόρων μετά την έξαρση της πανδημίας COVID-19. Στο πλαίσιο του REACT-EU 2021, έχουν τροποποιηθεί 13 επιχειρησιακά προγράμματα (BE, BG, EST, ES, FR, HR, IT, LV, LU, AT, RO, SI και SK), με συνολικό συμπληρωματικό ποσό ύψους 506 εκατ. EUR.

Στις 6 Απριλίου 2022 ο κανονισμός για το ΤΕΒΑ τροποποιήθηκε[10] όσον αφορά τη δράση συνοχής για τους πρόσφυγες στην Ευρώπη (CARE). Επιτρέπει πλέον στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες να έχουν μεγαλύτερη ευελιξία ως προς τη χρήση του ΤΕΒΑ με σκοπό την

[7] Η Ρουμανία δεν ανέφερε καμία παροχή επισιτιστικής συνδρομής κατά την περίοδο 2017-2019 λόγω καθυστερήσεων στον επανασχεδιασμό του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος λόγω θεσμικών προκλήσεων και προβλημάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων. Τα ζητήματα αυτά έχουν έκτοτε αντιμετωπιστεί και η στήριξη του ΤΕΒΑ, συμπεριλαμβανομένης της υλικής συνδρομής, ξεκίνησε εκ νέου το 2020.

[8] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A32020R0559.

[9] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A32021R0177.

[10] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/HIS/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2022.109.01.0001.01.ENG.

παροχή στήριξης έκτακτης ανάγκης σε άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία μετά την εισβολή της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Συγκεκριμένα, επιτρέπει στα κράτη μέλη να τροποποιούν ορισμένα στοιχεία του προγράμματος για την αντιμετώπιση της κρίσης, κατά περίπτωση, και να ενημερώνουν απλώς την Επιτροπή αντί να απαιτείται η έγκρισή της γι' αυτό. Επιπλέον, προβλέπει προγενέστερη ημερομηνία επιλεξιμότητας για τις εν λόγω δράσεις από τις 24 Φεβρουαρίου 2022. Τέλος, επεκτείνει τη δυνατότητα συγχρηματοδότησης της ΕΕ κατά 100 % για τη λογιστική χρήση που αρχίζει την 1η Ιουλίου 2021 και λήγει στις 30 Ιουνίου 2022. Επιπλέον, στις 12 Απριλίου εκδόθηκε κανονισμός[11] για τη συμπλήρωση της δράσης CARE. Η εν λόγω τροποποίηση θα παράσχει ρευστότητα και θα επιταχύνει την πρόσβαση σε κονδύλια για τους δικαιούχους, παρέχοντας πρόσθετες πληρωμές προχρηματοδότησης ύψους 3,5 δισ. EUR για τη δόση του REACT-EU για το 2021 για τα προγράμματα του ΤΕΒΑ και τα προγράμματα της πολιτικής για τη συνοχή που επωφελούνται από τους πόρους του REACT-EU.

2.2 Επιτόπια υλοποίηση

Κάλυψη του ΤΕΒΑ και προφίλ των τελικών αποδεκτών

Το 2020 το ΤΕΒΑ χορήγησε με επιτυχία συνδρομή σε 27 κράτη μέλη, επιτυγχάνοντας ικανοποιητική πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του. Τα περισσότερα κράτη μέλη (23 από τα 27) χορήγησαν επισιτιστική και/ή βασική υλική συνδρομή παράλληλα με συνοδευτικά μέτρα (ΕΠ Ι — πίνακας 1). Τέσσερα κράτη μέλη συνέχισαν την εκτέλεση προγραμμάτων κοινωνικής ενσωμάτωσης (ΕΠ ΙΙ — πίνακας 1).

Table 1. Είδος της συνδρομής που χορηγήθηκε το 2020

ΕΠ	Είδος συνδρομής	Κράτος μέλος
ΕΠ Ι	Επισιτιστική συνδρομή	BE, BG, EST, ES, FR, MT, PL, PT, SI, SK, FI (11)
	Βασική υλική συνδρομή	AT(1)
	Και τα δύο είδη	CZ, IE, EL, HR, IT, LV, LT, LU, HU, RO (10)
ΕΠ ΙΙ	Κοινωνική ενσωμάτωση	DK, DE, NL, SE (4)

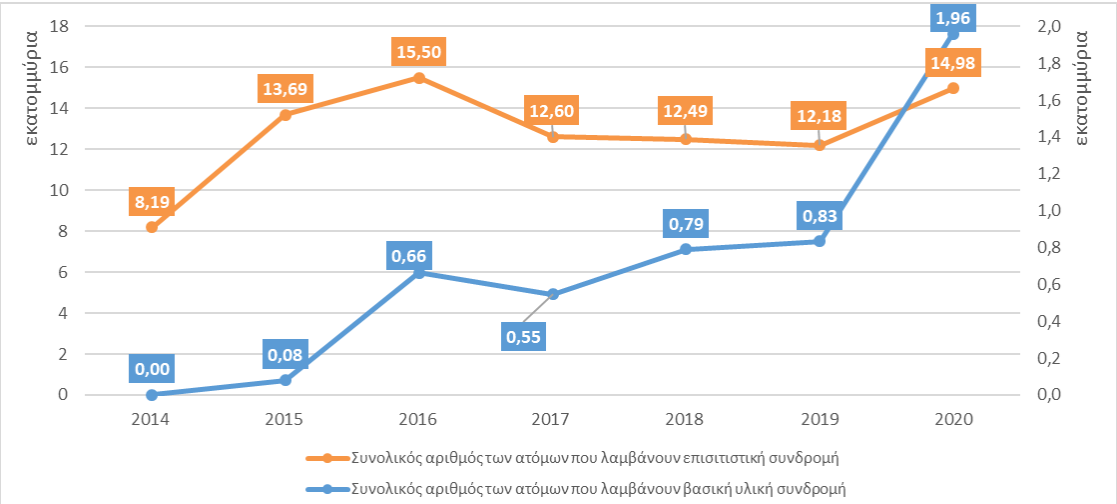
Πηγή: SFC2014

Το 2020 το ΤΕΒΑ στήριξε σχεδόν 15 εκατομμύρια άτομα με επισιτιστική συνδρομή (από 12,2 εκατομμύρια το 2019), περίπου 1,96 εκατομμύρια άτομα με υλική συνδρομή (από 800 000 το 2019) και 30 000 άτομα με συνδρομή κοινωνικής ενσωμάτωσης, όπως και το 2019. Οι αυξήσεις αυτές οφείλονται κυρίως στην επανέναρξη των δραστηριοτήτων στη Ρουμανία. Ωστόσο, αντικατοπτρίζουν επίσης την κρίση στον τομέα της υγείας λόγω της νόσου COVID-19, η οποία επιδείνωσε τις συνθήκες για τα υπάρχοντα ευάλωτα άτομα που λαμβάνουν στήριξη από το ΤΕΒΑ, ενώ νέοι αναζητούν επίσης επισιτιστική συνδρομή, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων σε επισφαλείς θέσεις εργασίας (π.χ. βραχύχρονες συμβάσεις, προσωρινή ή άτυπη εργασία), των ανεξάρτητων εργαζομένων και των μειονεκτούντων φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι σημαντικότερες αυξήσεις όσον αφορά τους τελικούς αποδέκτες καταγράφηκαν στη FR (714 000 περισσότερα άτομα σε σχέση με το 2019), στην IT (597 000 περισσότερα άτομα), στην ES (268 000 περισσότερα

[11] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/HIS/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2022.115.01.0038.01.ENG.

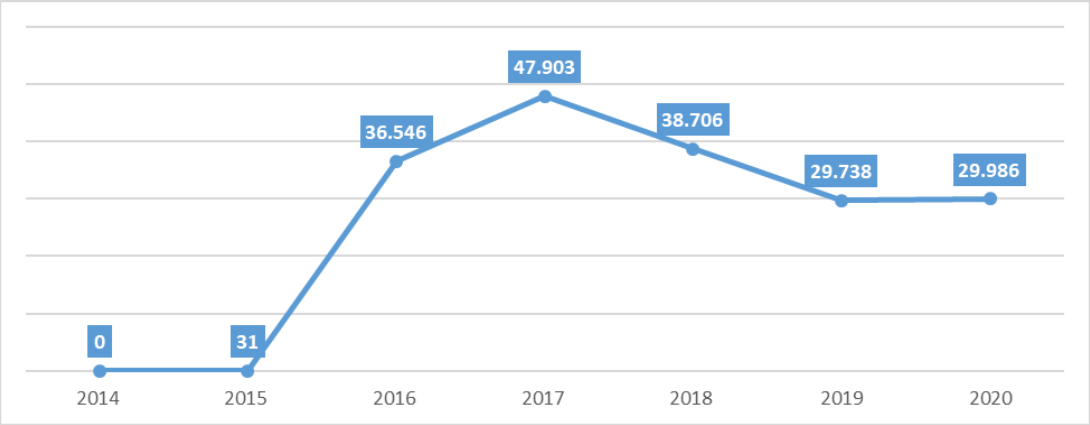
άτομα) και στη HU (113 000 περισσότερα άτομα). Αντιθέτως, σε 8 κράτη μέλη[12] καταγράφηκε μικρότερος αριθμός τελικών αποδεκτών, κυρίως στην HR (μείωση κατά 175 000 αποδέκτες ή 88 % λιγότεροι απ' ό,τι το 2019), στη SK (145 000 ή 51 % λιγότεροι[13]) και στην CY (1 800 ή 76 % λιγότεροι), καθώς και στη DK και στις NL.

Γράφημα 1. ***Αριθμός ατόμων που λαμβάνουν επισιτιστική συνδρομή και/ή βασική υλική συνδρομή (εκατομμύρια)***

Πηγή: SFC2014

Γράφημα 2. ***Συνολικός αριθμός ατόμων που λαμβάνουν συνδρομή κοινωνικής ενσωμάτωσης***

Πηγή: SFC2014

[12] Στην περίπτωση του Βελγίου, υπήρξε σφάλμα στα αριθμητικά στοιχεία που υποβλήθηκαν στην ετήσια έκθεση υλοποίησης (στο εξής: ΕΕΥ) του Βελγίου για το 2019, στην οποία αναφερόταν ότι ο αριθμός των ατόμων που έλαβαν στήριξη ήταν 413 058, ενώ ο σωστός αριθμός ήταν 358 726 άτομα. Όπως εξηγήθηκε σε προηγούμενες εκθέσεις, κάθε έτος η βελγική διαχειριστική αρχή σημειώνει υπερεκτίμηση των αριθμητικών στοιχείων που υπέβαλαν οι οργανισμοί και στην ΕΕΥ για το 2019 τα στοιχεία δεν αναθεωρήθηκαν. Το 2020 ο αριθμός είχε αυξηθεί σε σχέση με το 2019, αλλά παρέμεινε χαμηλότερος απ' ό,τι το 2018 (από 358 726 άτομα που έλαβαν συνδρομή το 2019 σε 381 951 άτομα το 2020 = > + 23 225).

[13] Ωστόσο, η μείωση του συνολικού αριθμού των τελικών αποδεκτών στη Σλοβακία οφείλεται στο γεγονός ότι δεν παρασχέθηκε υλική στήριξη το 2020, ενώ ο προϋπολογισμός που διατέθηκε για τη διανομή συσκευασιών υγιεινής εξαντλήθηκε· στο μεταξύ, η διαχειριστική αρχή προκήρυξε δημόσιες συμβάσεις για πρόσθετους πόρους.

Το προφίλ των ομάδων-στόχων παρέμεινε γενικά σταθερό, μολονότι με ορισμένες μικρές αλλαγές. Το 2020 σύμφωνα με εκτιμήσεις οργανώσεων-εταίρων, περίπου το 47 % των τελικών αποδεκτών ήταν γυναίκες (2 εκατοστιαίες μονάδες λιγότερες απ' ό,τι το 2019), το 28 % παιδιά ηλικίας 15 ετών και κάτω, περίπου το 10 % μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης ή μειονότητες, το 10 % άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω (2 εκατοστιαίες μονάδες περισσότερες απ' ό,τι το 2019), το 6 % άστεγοι και το 6 % άτομα με αναπηρία.

Τα παιδιά αντιπροσωπεύουν περίπου το 28 % των ατόμων που έλαβαν επισιτιστική συνδρομή, βασική υλική συνδρομή ή συνδρομή κοινωνικής ενσωμάτωσης το 2020. Το ποσοστό αυτό μειώθηκε ελαφρώς σε σύγκριση με το 2019, κατά το οποίο ήταν 30 %. Σε αρκετά κράτη μέλη, τα παιδιά έλαβαν το μεγαλύτερο μερίδιο της επισιτιστικής συνδρομής — ιδιαίτερα στην HR (93 %), την HU και τη MT (60 %) και τη CZ (52 %) Επιπλέον, τα παιδιά αντιπροσώπευαν το σύνολο της βασικής υλικής συνδρομής στην IE, τη CY και την HU, ενώ στην AT ήταν η μεγαλύτερη ομάδα (85 % των τελικών αποδεκτών).

Περίπου το 10 % των τελικών αποδεκτών ήταν μετανάστες, άτομα αλλοδαπής προέλευσης ή μειονότητες. Ωστόσο, το ποσοστό αυτό είναι πιθανό να υπερεκτιμάται, δεδομένου ότι, για λόγους προστασίας δεδομένων, δεν υποβάλλονται πάντα τα στοιχεία που αφορούν τους μετανάστες που λαμβάνουν στήριξη (EL, FR και SK). Οι μετανάστες αποτελούν εν γένει τη μεγαλύτερη ομάδα, ακολουθούμενοι από τους πρόσφυγες και τους αιτούντες άσυλο.

Εκτιμάται ότι το 6 % των τελικών αποδεκτών του ΤΕΒΑ ήταν άστεγοι, το ποσοστό των οποίων παρέμεινε γενικά σταθερό. Ωστόσο, είναι εξαιρετικά δυσχερής η εκτίμηση του αριθμού των αστέγων, καθώς οι άστεγοι δεν καταχωρίζονται και συχνά είναι απρόθυμοι να παράσχουν οποιαδήποτε προσωπική πληροφορία. Στη CZ, την IE και τη FR, πάνω από το 13 % των τελικών αποδεκτών που έλαβαν επισιτιστική συνδρομή ήταν άστεγοι. Στην IT, το ποσοστό των αστέγων που λαμβάνουν επισιτιστική συνδρομή ήταν σχετικά χαμηλό (3 %), αλλά ήταν η μεγαλύτερη ομάδα που έλαβε βασική υλική συνδρομή (66 % του συνόλου των τελικών αποδεκτών). Η CZ είχε επίσης σχετικά υψηλό ποσοστό τελικών αποδεκτών βασικής υλικής συνδρομής που ήταν άστεγοι (21 %).

Περίπου το 6 % των τελικών αποδεκτών ήταν άτομα με αναπηρία. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ατόμων με αναπηρία που λαμβάνουν επισιτιστική συνδρομή ήταν στη BG και τη HU (31 %), τη RO (20 %), τη LV και την PL (17 %). Στη FR, την IT, τη MT και την PT το ποσοστό αυτό ήταν 1 % ή λιγότερο. Από την άλλη πλευρά, το ποσοστό των ατόμων με αναπηρία που λαμβάνουν υλική συνδρομή ήταν σχετικά υψηλό στη LV, τη LT και τη RO (μεταξύ 13 % και 17 %).

Box 1. ***Εθνικά παραδείγματα κάλυψης παιδιών***

Λετονία: Σε συνέχεια του 2019, το 2020 η LV παρέχει ειδική βοήθεια στα παιδιά. Στη βοήθεια αυτή περιλαμβάνονται: i) τρεις τύποι συσκευασιών τροφίμων για βρέφη και μικρά παιδιά με βάση την ηλικία· ii) τέσσερα διαφορετικά σύνολα προϊόντων υγιεινής για βρέφη και μικρά παιδιά ηλικίας 0 έως 24 μηνών, ανάλογα με την ηλικία τους· iii) ατομικά μέσα διδασκαλίας για παιδιά ηλικίας 5 έως 10 ετών· και iv) ατομικά μέσα διδασκαλίας για παιδιά ηλικίας 11 έως 16 ετών. Για την πρόληψη των διακρίσεων, η LV διασφαλίζει συγκεκριμένα ότι τα σχολικά είδη (όπως οι σχολικές τσάντες) δεν περιλαμβάνουν χρωματιστά σχήματα και σχέδια που ενθαρρύνουν τις στερεότυπες αντιλήψεις με βάση το φύλο.

Ρουμανία: Τα παιδιά, ιδίως τα πλέον μειονεκτούντα, αποτελούν την πλειονότητα των τελικών αποδεκτών των προγραμμάτων του ΤΕΒΑ. Λαμβάνουν ειδική βοήθεια, η οποία περιλαμβάνει: i) συσκευασίες προσωπικής υγιεινής· ii) ηλεκτρονικά κουπόνια για

εκπαιδευτική υποστήριξη (για επιλέξιμα μειονεκτούντα παιδιά), με σκοπό την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου στην προσχολική, πρωτοβάθμια και κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η παροχή συσκευασιών για νεογέννητα βρέφη προβλέπεται επίσης για το 2020. Ωστόσο, λόγω της πανδημίας COVID-19, το μέτρο δεν μπόρεσε να εφαρμοστεί.

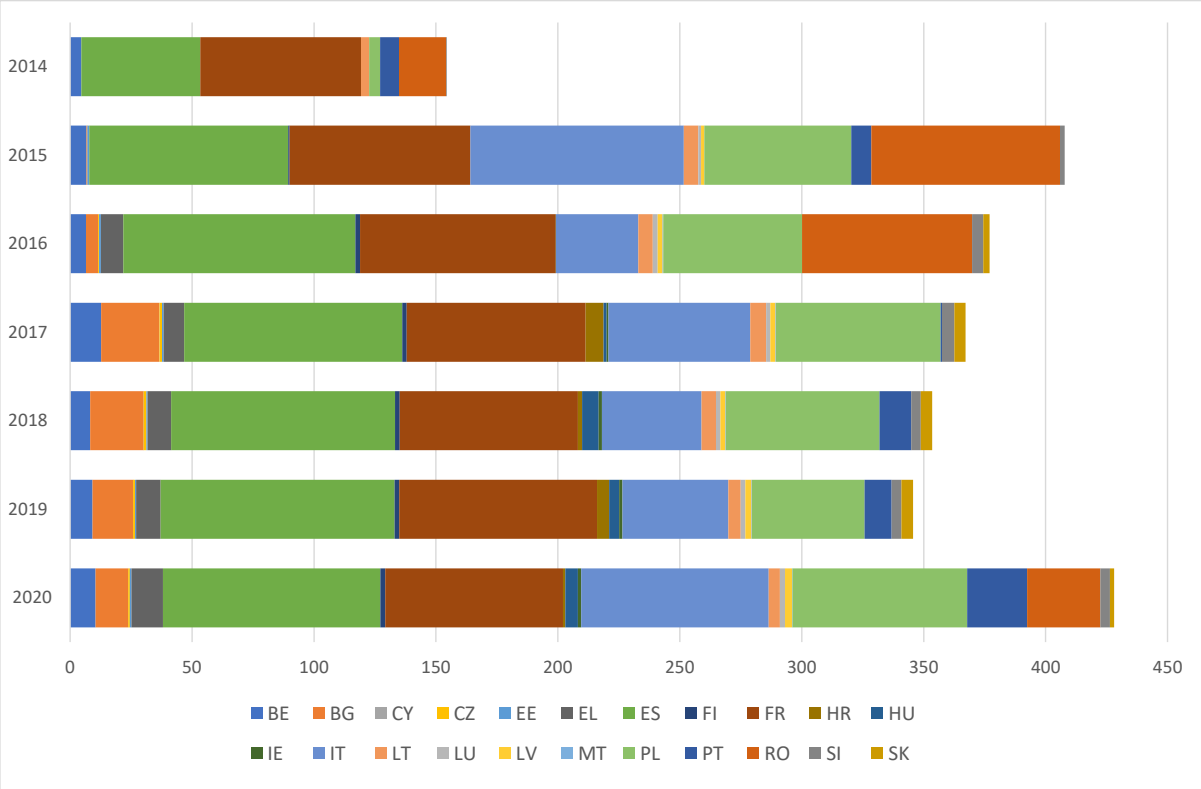
Κύπρος: Τον Φεβρουάριο του 2018 η διαδικασία χορήγησης υλικής συνδρομής στους αποδέκτες ξεκίνησε με την υλοποίηση του προγράμματος «προίκα του μωρού» για βρέφη που γεννήθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2017. Το πρόγραμμα υλοποιείται ικανοποιητικά και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα. Στα βασικά αγαθά για νεογέννητα βρέφη περιλαμβάνονται κρεβάτια, πάνες και στρώματα. Παρά τις προκλήσεις της νόσου COVID-19, η διανομή αυτών των βασικών αγαθών δεν διακόπηκε, αλλά υπήρξαν ορισμένες αλλαγές στον τρόπο παράδοσης των προϊόντων, ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία όλων των εμπλεκομένων.

ΕΠ Ι — Επισιτιστική συνδρομή

Έπειτα από τρία έτη κατά τα οποία μειώθηκε ελαφρώς όσον αφορά την ποσότητα, η επισιτιστική συνδρομή αυξήθηκε σημαντικά το 2020, φθάνοντας τους 428 000 τόνους (από 345 000 τόνους το 2019). Η σωρευτική ποσότητα κατά την περίοδο 2014-2020 ανήλθε σε πάνω από 2 460 000 τόνους τροφίμων. Περίπου τα δύο τρίτα από τα 23 κράτη μέλη που υλοποίησαν το ΕΠ Ι είτε αύξησαν είτε διατήρησαν την ποσότητα των παρεχόμενων τροφίμων. Οι ποσοστιαίες αυξήσεις ήταν ιδιαίτερα έντονες στην PT (+ 123 %), την IT (+ 77 %), την PL (+ 55 %) και την EST (+ 36 %), καθώς και τη RO, η οποία ανέφερε θετικό ποσό για πρώτη φορά από το 2016. Οι μεγαλύτερες μειώσεις, και πάλι σε ποσοστιαία βάση, παρατηρήθηκαν στην HR (-79 %) και τη SK (-64 %)[14], ενώ η CY διέκοψε τη χορήγηση της επισιτιστικής συνδρομής. Το 2020 η Εσθονία εφάρμοσε για πρώτη φορά τη διανομή δωρεών τροφίμων, με τη βοήθεια της οργάνωσης-εταίρου της (Εσθονική Τράπεζα Τροφίμων).

[14] Στη Σλοβακία, η μείωση συνδέεται με τους περιορισμένους εναπομείναντες πόρους στο τέλος της περιόδου προγραμματισμού. Στο μεταξύ, ο προϋπολογισμός του ΤΕΒΑ αυξήθηκε με κονδύλια του REACT-EU.

Γράφημα 3. ***Επισιτιστική συνδρομή που χορηγήθηκε κατά την περίοδο 2014-2019 (σε χιλιάδες τόνους) ανά κράτος μέλος***

Πηγή: SFC2014

Το 2020 πάνω από το ήμισυ του συνόλου των τροφίμων που διανεμήθηκαν (57 %) αποτελούνταν από γαλακτοκομικά προϊόντα, καθώς και από αλεύρι, ψωμί, πατάτες και άλλα αμυλούχα προϊόντα. Το ποσοστό των γαλακτοκομικών προϊόντων (31 % του συνόλου) ήταν ιδιαίτερα υψηλό στη FR (50 %), την ES (47 %) και τη SI (46 %). Το ποσοστό των αλεύρων, του ψωμιού, των πατατών και άλλων αμυλούχων προϊόντων (26 % του συνόλου) αποτελούσε το μεγαλύτερο μέρος των τροφίμων που διανεμήθηκαν στη FI, τη SK, τη RO, τη LV και τη MT (από 62 % στη FI έως 50 % στη MT), ενώ στην IT, με 49 %, ήταν η μεγαλύτερη ομάδα τροφίμων. Τα οπωροκηπευτικά στο 18 % ήταν η τρίτη κατηγορία σε ποσοστιαία βάση, με ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά στην PT (38 %), τη MT (36 %), τη BG (33 %), την PL και την IE (αμφότερες με 28 %). Οι υπόλοιπες κατηγορίες (κρέας, αυγά, ψάρια και θαλασσινά, λίπη και έλαια, έτοιμες προς κατανάλωση τροφές[15]) αντιπροσώπευαν όλα περίπου το 7 έως 8 % του συνόλου, ενώ η ζάχαρη ανήλθε σε 3 %[16]. Το κόστος των παρεχόμενων τροφίμων ανά άτομο διαφέρει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και μεταξύ των ετών. Οι διαφορές αυτές οφείλονται κυρίως στην ποσότητα και στο είδος των προϊόντων που διανέμονται (π.χ. υψηλό ποσοστό νωπών προϊόντων), καθώς και στην ένταση της στήριξης.

Το ποσοστό των συγχρηματοδοτούμενων από το ΤΕΒΑ τροφίμων επί του συνολικού όγκου των διανεμόμενων τροφίμων από τις οργανώσεις-εταίρους ανήλθε περίπου στο 50 % του συνόλου. Το ποσοστό αυτό κυμαίνεται σε λιγότερο από 25 % στη FR, το LU και τη FI έως το σύνολο των τροφίμων που διανέμονται στη BG, την ES και την HU[17]. Και τα

[15] Στις έτοιμες προς κατανάλωση τροφές περιλαμβάνονται τα έτοιμα προς κατανάλωση ξηρά προϊόντα, τα τρόφιμα που είναι ανθεκτικά στη συντήρηση σε θερμοκρασία περιβάλλοντος, τα έτοιμα μείγματα και τα τρόφιμα σνακ.
[16] Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. κοινούς δείκτες εκροών 4 έως 10 στο παράρτημα.

21 κράτη μέλη που παρείχαν τρόφιμα τα διένειμαν με τη μορφή τυποποιημένων συσκευασιών τροφίμων. Δεκατρία κράτη μέλη παρείχαν και γεύματα: BE, BG, CZ, EL, ES, FI, HR, HU, IE, IT, LV, PL και SK.

ΕΠ Ι — Βασική υλική συνδρομή

12 κράτη μέλη χορήγησαν βασική υλική συνδρομή το 2020. Αυτά ήταν τα εξής: CZ, IE, EL, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, AT και RO. Ο κατάλογος είναι παρόμοιος με εκείνον του 2019, με εξαίρεση τη RO, η οποία δεν χορήγησε βασική υλική συνδρομή, και τη SK, η οποία έπαυσε να τη χορηγεί το 2020, όπως προαναφέρθηκε.

Το ποσό βασικής υλικής συνδρομής συνέχισε να αυξάνεται σημαντικά. Το 2020 τα κράτη μέλη διένειμαν 69,2 εκατ. EUR σε βασική υλική συνδρομή, έναντι 19,2 εκατ. EUR το 2019, (το οποίο είχε ήδη αυξηθεί κατά 42 % σε σύγκριση με το 2018 και κατά 44 % σε σύγκριση με το 2017). Η αύξηση οφείλεται σε μια μάλλον διαδεδομένη αύξηση της χορήγησης υλικής συνδρομής σε αρκετά κράτη μέλη. Οι αυξήσεις ήταν ιδιαίτερα έντονες σε CZ, EL, LV, AT και κυρίως στην IT (με πάνω από πέντε φορές αύξηση) και στη RO, η οποία είναι υπεύθυνη για τη συντριπτική πλειονότητα της υλικής συνδρομής που χορηγείται στην ΕΕ (41,2 εκατ. EUR). Η βασική υλική συνδρομή μειώθηκε σημαντικά στην HR (από 2,2 εκατ. EUR σε 368 χιλιάδες EUR) και σε μικρό βαθμό στη LT και το LU, ενώ η SK σταμάτησε τη διανομή[18].

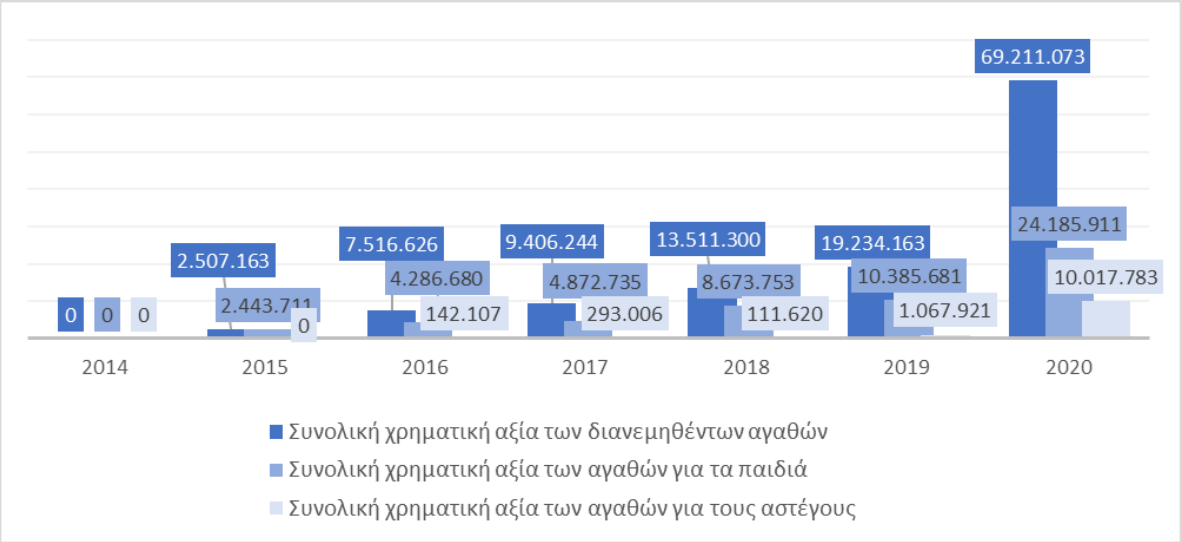
Τα σχολικά είδη και τα προϊόντα προσωπικής φροντίδας για οικογένειες με παιδιά εξακολούθησαν να αποτελούν τα κυριότερα είδη βασικής υλικής συνδρομής που διανέμονται μέσω του ΤΕΒΑ. Το 2020 στα είδη που διανεμήθηκαν σε οικογένειες με παιδιά περιλαμβάνονταν γραφική ύλη και σχολικά είδη (IE, EL, HR, LV, HU και AT), σχολικές τσάντες (EL, HR, LV και AT), συσκευασίες με προϊόντα βρεφικής φροντίδας (IE, EL, HR, CY, LV και HU), αθλητικά είδη (EL και HR) και ρούχα (EL, HR και IT). Στην EL, τη LV, το LU και την HU διανεμήθηκαν επίσης είδη όπως απορρυπαντικό πλυντηρίου, κρέμα και σαπούνι για βρέφη και νήπια, υγρά μαντηλάκια και πάνες. Η CZ, η HR, η LV, η LT, η HU, η PL, η PT και η RO έχουν συμπεριλάβει την παροχή συσκευασιών υγιεινής με μέσα ατομικής προστασίας για την πρόληψη της εξάπλωσης της νόσου COVID-19, στις οποίες περιλαμβάνονταν μάσκες, προϊόντα απολύμανσης κ.λπ.

Τα μέτρα στεγαστικής στήριξης στην IT επικεντρώθηκαν κυρίως στους **αστέγους**, οι οποίοι έλαβαν επίσης συνδρομή στην CZ και την EL· και τους παρασχέθηκαν προϊόντα προσωπικής φροντίδας και άλλα είδη. Στη CZ και την IT, οι άστεγοι έλαβαν επίσης εξοπλισμό κουζίνας (άτομα που επαναστεγάστηκαν ή ζούσαν σε επισφαλή καταλύματα) και ρούχα, ενώ στη CZ, την EL και την IT έλαβαν υπνόσακους/κουβέρτες.

[17] Βλ. δείκτη 11β στο παράρτημα. Οι τιμές για τον εν λόγω δείκτη βασίζονται σε εμπεριστατωμένη εκτίμηση των οργανώσεων-εταίρων.

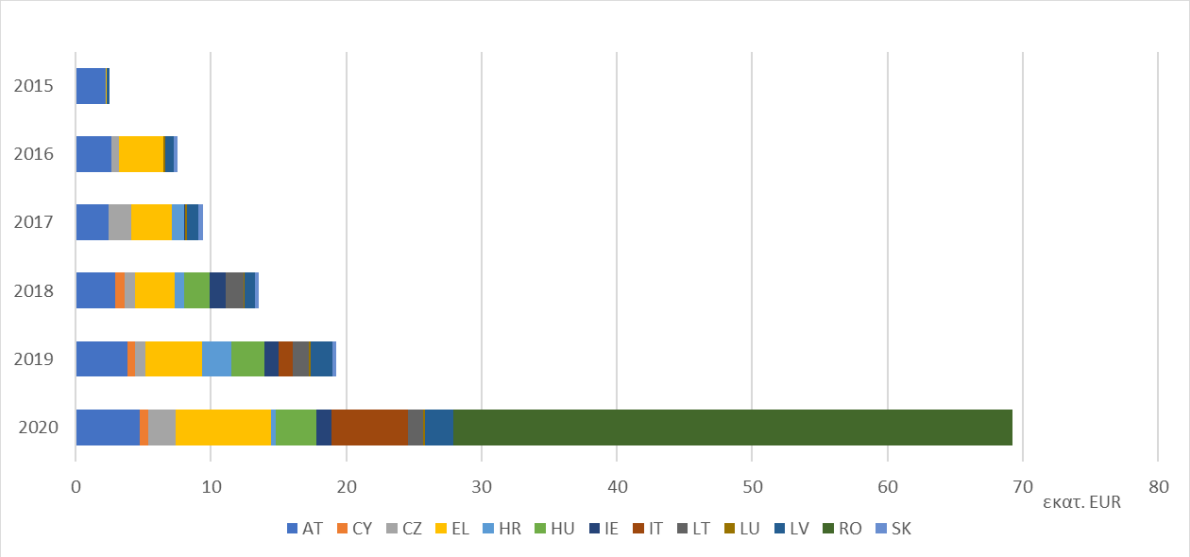
[18] Η διακοπή της υλικής συνδρομής το 2020 στη Σλοβακία οφειλόταν στην έλλειψη οικονομικών πόρων. Εν τω μεταξύ, η διαχειριστική αρχή ανακατένειμε κονδύλια για το μέτρο αυτό και δρομολόγησε νέα διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων για την επανεκκίνηση της υλικής συνδρομής το 2022.

Γράφημα 4. ***Συνολική χρηματική αξία των αγαθών την περίοδο 2014-2020 ανά είδος***

Πηγή: SFC2014

Γράφημα 5. ***Συνολική χρηματική αξία των αγαθών την περίοδο 2014-2020 ανά κράτος μέλος***

Πηγή: SFC2014

ΕΠ Ι — Συνοδευτικά μέτρα

Σύμφωνα με τον κανονισμό για το ΤΕΒΑ, τα κράτη μέλη που υλοποίησαν προγράμματα του ΕΠ Ι το 2020 προέβλεψαν επίσης συνοδευτικά μέτρα. Ωστόσο, η κρίση λόγω της νόσου COVID-19 αποτέλεσε σημαντική πρόκληση για την υλοποίηση συνοδευτικών μέτρων στο πλαίσιο των προγραμμάτων του ΤΕΒΑ, και η εφαρμογή τους υπήρξε γενικά άνιση μεταξύ των κρατών μελών. Από την άλλη πλευρά, εφαρμόστηκαν πρόσθετα συνοδευτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των τρεχουσών προκλήσεων λόγω της πανδημίας. Για παράδειγμα:

- Σε ορισμένα κράτη μέλη παρασχέθηκαν πληροφορίες σχετικά με τα προληπτικά μέτρα στο πλαίσιο της πανδημίας, μεταξύ άλλων στο BG, στην EL, την IT, την HU, την AT και τη FI.
- Σε ορισμένα κράτη μέλη, οι διαχειριστικές αρχές έχουν συμπεριλάβει ειδικά την ψυχολογική στήριξη στα συνοδευτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στην ψυχική υγεία της πανδημίας COVID-19 και των σχετικών κοινωνικών περιορισμών (π.χ. EL, FR, PL, RO και SI).
- Λόγω των εκτεταμένων απαγορεύσεων της κυκλοφορίας που επιβλήθηκαν στα κράτη μέλη, ο ρόλος της ψηφιακής τεχνολογίας κατέστη πολύ σημαντικός. Η LT, η HU, η MT και η PL υλοποίησαν δραστηριότητες για την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων στον τομέα της εκπαίδευσης και της απασχόλησης, καθώς και για τη διασφάλιση της λειτουργίας των κοινωνικών υπηρεσιών και τη διατήρηση οικογενειακών και/ή κοινοτικών δεσμών.

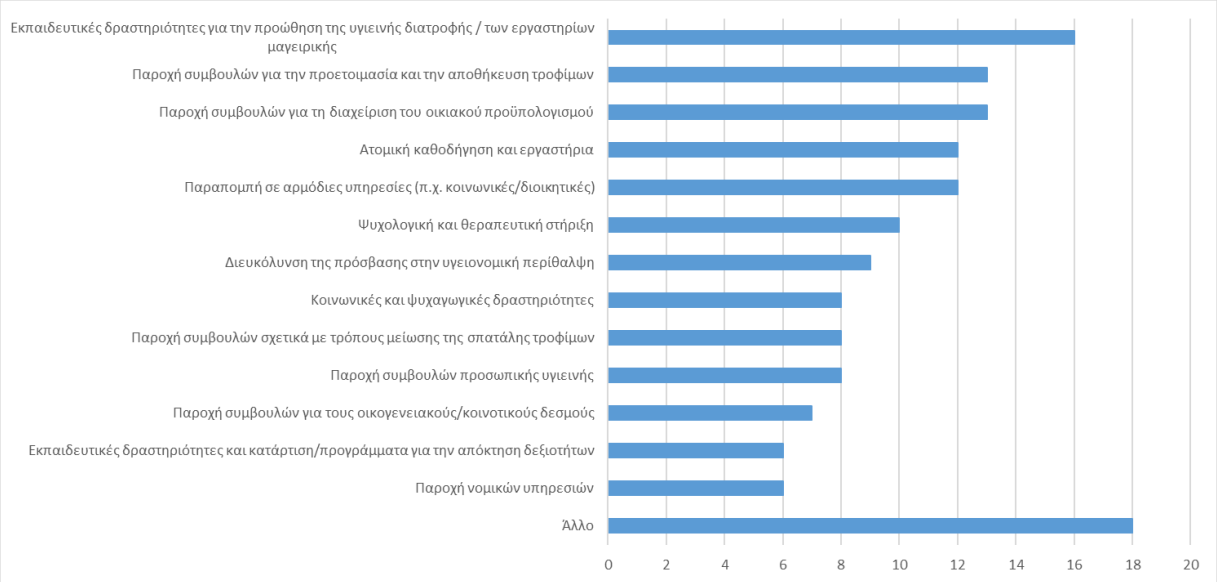
Επιπλέον, τα περισσότερα κράτη μέλη συνέχισαν να εφαρμόζουν συνδυασμό συνοδευτικών μέτρων, ενώ ελάχιστα κράτη μέλη επέλεξαν να επικεντρωθούν σε μία μόνον ή δύο δραστηριότητες. Ωστόσο, έχει παρατηρηθεί ότι το 2020 τα συνοδευτικά μέτρα μειώθηκαν σε ορισμένα κράτη μέλη, όπως η EST και η IE, λόγω της νόσου COVID-19. Από την άλλη πλευρά, το 2020 η RO κατέγραψε σημαντική αύξηση στην παροχή συνοδευτικών μέτρων μέσω του ΤΕΒΑ. Στη LV, το 2020 σημειώθηκε αύξηση κατά 10 % (112 περισσότερα συνοδευτικά μέτρα) σε σχέση με το 2019, αλλά μείωση κατά 11 % (677 άτομα) στους αποδέκτες των συνοδευτικών μέτρων.

Τα συνοδευτικά μέτρα που εφαρμόστηκαν το 2020 περιλάμβαναν:

- παροχή συμβουλών για την προετοιμασία και την αποθήκευση τροφίμων(BE, BG, CZ, ES, FR, HR, LV, LT, MT, PL, PT, SK και FI)·
- εκπαιδευτικές δραστηριότητες ή πληροφορίες για την προώθηση της υγιεινής διατροφής και του υγιεινού τρόπου ζωής, π.χ. εργαστήρια μαγειρικής (BE, BG, CZ, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LT, LU, PL, PT, RO, SK και FI)·
- παροχή συμβουλών σχετικά με τρόπους μείωσης της σπατάλης τροφίμων (BG, CZ, ES, LV, LU, PL, PT και FI)·
- παροχή συμβουλών προσωπικής υγιεινής (BE, BG, EL, HR, LV, HU, RO και SK)·
- παραπομπή σε αρμόδιες υπηρεσίες (π.χ. κοινωνικές/διοικητικές) (BE, BG, CZ, EST, IE, FR, IT, LV, LU, PT, SK και FI)·
- καθοδήγηση και εργαστήρια, ιδίως για την ενίσχυση της ένταξης στην εκπαίδευση ή στην αγορά εργασίας (BG, CZ, IE, EL, FR, IT, CY, LT, MT, RO, SI και FI)·
- εκπαιδευτικές δραστηριότητες και κατάρτιση/προγράμματα για την απόκτηση δεξιοτήτων (EL, FR, MT, PL, RO και SI)·
- διευκόλυνση της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη (BG, IE, ES, FR, IT, LV, HU, RO και FI)·
- ψυχολογική και θεραπευτική στήριξη (CZ, EL, FR, IT, LT, HU, PL, RO, SI και FI)·
- παροχή συμβουλών για τη διαχείριση του οικιακού προϋπολογισμού (BG, CZ, IE, EL, FR, HR, IT, LV, LT, MT, PL, PT και SK)·
- ειδικές συμβουλές για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση οικογενειακών/κοινοτικών δεσμών, συμπεριλαμβανομένης της επίλυσης συγκρούσεων, της γονικής βοήθειας, της βοήθειας για κατ' οίκον φροντίδα (BG, IE, FR, CY, PV, LT και PL)·
- κοινωνικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες (CZ, FR, LV, LU, MT, PL, SI και FI)·
- παροχή νομικών υπηρεσιών (CZ, FR, IT, LT, PL και RO)·

- άλλες συνοδευτικές δραστηριότητες (BE, BG, CZ, EST, IE, EL, ES, FR, IT, CY, LU, MT, AT, PL, PT, RO, SI και FI), συμπεριλαμβανομένων κυρίως υπηρεσιών προσωπικής υποστήριξης, φροντίδας ενηλίκων, κοινωνικών μεταφορών, διευκόλυνσης της πρόσβασης σε στέγαση και καταφύγια, στήριξης για την πρόσβαση στα δικαιώματα και σχολικής υποστήριξης.

Γράφημα 6. Είδη συνοδευτικών μέτρων που εφαρμόστηκαν το 2019 (n=23)

Box 2. ***Χρήση κονδυλίων τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο της πανδημίας***

Ορισμένα κράτη μέλη, μεταξύ των οποίων **η LT, το LU, η PL, η RO και η SI** έχουν κινητοποιήσει κονδύλια τεχνικής βοήθειας ειδικά για την αντιμετώπιση των διαφόρων προκλήσεων που θέτει η πανδημία COVID-19. Οι διαχειριστικές αρχές στη **BG, τη LT** και την **PL** αποφάσισαν να χρησιμοποιήσουν μέρος των κονδυλίων που διατίθενται για τεχνική βοήθεια για την αγορά μέσων ατομικής προστασίας για το προσωπικό και τους εθελοντές που συμμετέχουν άμεσα στη χορήγηση επισιτιστικής συνδρομής.

Στο **LU**, χρησιμοποιήθηκε τεχνική βοήθεια για τη διενέργεια ενδιάμεσης έρευνας σχετικά με τα επιχειρησιακά προγράμματα και τους τελικούς αποδέκτες του TEBA, καθώς και για την προσαρμογή του λογισμικού για τους σκοπούς των εξ αποστάσεως αγορών για αποδέκτες που θεωρήθηκε ότι διέτρεχαν κίνδυνο κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Στη **LV**, κινητοποιήθηκαν κονδύλια τεχνικής βοήθειας για τη διασφάλιση της συνέχειας των μέτρων εξισορρόπησης επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, καθώς και όσον αφορά την πρόσβαση στην εργασία, με παράλληλη διασφάλιση των αρχών της ισότητας των φύλων και της απαγόρευσης των διακρίσεων.

Τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων της **RO** και της **SI**, έχουν κάνει ειδική χρήση κονδυλίων τεχνικής βοήθειας για τη στήριξη της υλοποίησης και των πράξεων του TEBA. Στη **RO**, χρησιμοποιήθηκε τεχνική βοήθεια για τη στήριξη της γενικής υλοποίησης του TEBA με την παροχή υλικοτεχνικής υποστήριξης· για παράδειγμα, με την πρόσληψη συμβασιούχων υπαλλήλων, την παροχή του αναγκαίου εξοπλισμού για τις επιχειρήσεις και την προστασία του επιχειρησιακού προσωπικού.

Σε ορισμένα κράτη μέλη παρατηρήθηκε επίσης ότι μέρος του προϋπολογισμού που προοριζόταν για ένα συγκεκριμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα ανακατανεμήθηκε επίσης σε συγκεκριμένα μέτρα. Στη **SK**, μέρος του μη χρησιμοποιηθέντος προϋπολογισμού που είχε αρχικά διατεθεί για άλλα μέτρα ανακατανεμήθηκε για τη στήριξη της παροχής συσκευασιών υγιεινής στους τελικούς αποδέκτες στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19.

ΕΠ ΙΙ — Κοινωνική ενσωμάτωση

Τα κράτη μέλη του ΕΠ ΙΙ[19] (DK, DE, NL και SE) συνέχισαν να υλοποιούν δράσεις κοινωνικής ενσωμάτωσης το 2020, παρά το ότι η κρίση λόγω της νόσου COVID-19 είχε σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στις δραστηριότητες σε όλα τα κράτη μέλη.

Η DE συνέχισε να έχει ως στόχο την προσέγγιση των νεοαφιχθέντων ενηλίκων και των αστέγων και τη βελτίωση της πρόσβασής τους σε υπηρεσίες συμβουλευτικής και μέτρα στήριξης. Ο ειδικός στόχος Α παρείχε στήριξη σε 4 275 παιδιά μεταναστών προσχολικής ηλικίας έως 7 ετών. 3 767 παιδιά μετανάστες έχουν λάβει τουλάχιστον μία προσφορά προσχολικής εκπαίδευσης. Αυτό αντιστοιχεί σε δείκτη αποτελεσμάτων 88,11 %. Στο πλαίσιο του ειδικού στόχου Β, 5 365 άστεγοι και άτομα που κινδυνεύουν να βρεθούν χωρίς στέγη έλαβαν υπηρεσίες συμβουλευτικής. 4 373 άτομα μπόρεσαν να λάβουν βοήθεια χάρη στην παροχή συμβουλών και καθοδήγησης από τουλάχιστον μία κοινωνική υπηρεσία (81,56 % του συνόλου).

Στη DK, οι δραστηριότητες επεκτάθηκαν για τη βελτίωση των συνθηκών για τους άστεγους —συμπεριλαμβανομένων εκείνων από άλλες χώρες της ΕΕ που έχουν άδεια παραμονής στη DK. Μολονότι οι δραστηριότητες των έργων συνεχίστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια των περιόδων των περιορισμών που σχετίζονται με τη νόσο COVID-19, η πανδημία αποδείχτηκε πρόκληση και ο αριθμός των συμμετεχόντων μειώθηκε έντονα: από 757 το 2019 σε 277 το 2020. Η νόσος COVID-19 είχε τον μεγαλύτερο αντίκτυπο στις οργανώσεις που εργάζονται με μετανάστες, καθώς πολλοί επέστρεψαν στη χώρα καταγωγής τους.

Στις NL, το έργο «Elderly in the neighbourhood» (Ηλικιωμένοι στη γειτονιά) επηρεάστηκε έντονα από την έξαρση της κρίσης λόγω της νόσου COVID-19, αλλά αποδείχτηκε ιδιαίτερα πολύτιμο. Το έργο επιδιώκει να καταπολεμήσει τον κοινωνικό αποκλεισμό μειονεκτούντων ατόμων άνω των 65 ετών. Τα κύρια σημεία επαφής είναι οι τοπικές βιβλιοθήκες, αλλά αυτές έκλειναν τακτικά. Ωστόσο, οι δραστηριότητες ψηφιακών δεξιοτήτων στις οποίες είχαν προηγουμένως συμμετάσχει οι συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια της απαγόρευσης της κυκλοφορίας απέδωσαν και διευκόλυναν τη συνέχιση των διαδικτυακών δραστηριοτήτων. Ως εκ τούτου, το έργο ήταν επιτυχημένο όσον αφορά τη διατήρηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των υφιστάμενων συμμετεχόντων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι ίδιοι οι συμμετέχοντες ανέλαβαν την πρωτοβουλία να συνεχίσουν τις συναντήσεις σε εξωτερικό χώρο. Τελικά, οι συμμετέχουσες βιβλιοθήκες κατάφεραν να προσεγγίσουν νέους συμμετέχοντες, παρότι ο αριθμός τους μειώθηκε από 579 σε 366, με συνολικό αριθμό 3 219 για την περίοδο 2014-2020. Δήλωσαν επίσης την πρόθεσή τους να συνεχίσουν το έργο μετά τη λήξη της χρηματοδότησης του ΤΕΒΑ, χρησιμοποιώντας ίδιους πόρους.

Τα προγράμματα κοινωνικής ενσωμάτωσης στη SE περιλαμβάνουν δύο είδη στήριξης: την προαγωγή της υγείας και την παροχή βασικών πληροφοριών σχετικά με τη

[19] Δηλαδή τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το «επιχειρησιακό πρόγραμμα κοινωνικής ενσωμάτωσης των απόρων» (επίσης αναφερόμενο ως «ΕΠ ΙΙ») που υποστηρίζει τις δραστηριότητες εκτός των μέτρων για την ενεργό αγορά εργασίας, το οποίο συνίσταται σε μη οικονομική, μη υλική συνδρομή, και αποσκοπεί στην κοινωνική ενσωμάτωση των απόρων.

σουηδική κοινωνία σε απόρους που προέρχονται από άλλες χώρες της ΕΕ ή του ΕΟΧ. Το 2020 ο αριθμός των συμμετεχόντων αυξήθηκε σημαντικά σε 1 175 συμμετέχοντες, από 658 το 2019. Ο σωρευτικός αριθμός συμμετεχόντων κατά την περίοδο 2014-2020 ανήλθε σε 3 849. Οι κυριότερες ομάδες-στόχοι είναι οι άστεγοι (ή τα άτομα που κινδυνεύουν να βρεθούν χωρίς στέγη), οι μετανάστες, τα άτομα αλλοδαπής προέλευσης, οι μειονότητες και οι γυναίκες. Από κοινού, οι ομάδες αυτές αντιπροσωπεύουν πάνω από το 90 % των τελικών αποδεκτών των προγραμμάτων του ΤΕΒΑ.

2.3 Εμπόδια κατά την υλοποίηση

Το ΤΕΒΑ προχωρεί ικανοποιητικά όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα εμπόδια στην υλοποίηση, όπως ζητήματα ικανοτήτων για τις οργανώσεις-εταίρους και υλικοτεχνικές προκλήσεις που σχετίζονται κυρίως με την πανδημία COVID-19. Τα ζητήματα αυτά αντιμετωπίστηκαν εν μέρει μέσω της αυξημένης ευελιξίας και της μείωσης της διοικητικής επιβάρυνσης που προσέφεραν οι τροποποιήσεις του ΤΕΒΑ το 2020, οι οποίες επέτρεψαν τη χρήση ηλεκτρονικών κουπονιών για τη χορήγηση επισιτιστικής συνδρομής (PT, RO) και βασικής υλικής συνδρομής (LT, LU, RO), την παροχή μέσων ατομικής προστασίας (με αποτέλεσμα τη μείωση του κινδύνου μόλυνσης) και τη χρηματοδότηση μέτρων κατά 100 % για τη λογιστική χρήση 2020-2021. Η στενή συνεργασία μεταξύ των διαχειριστικών αρχών και των οργανώσεων-εταίρων αποδείχτηκε επίσης απαραίτητη για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων.

Πάνω από 20 κράτη μέλη ανέφεραν εμπόδια κατά την υλοποίηση. Τα περισσότερα κράτη μέλη (συμπεριλαμβανομένων των BE, CZ, EST, IE, EL, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, MT, PL, PT, RO, SI, SK, FI και SE) ανέφεραν ότι η πανδημία COVID-19 και ο αντίκτυπός της σε διάφορα επίπεδα προκάλεσαν σημαντικά εμπόδια στην υλοποίηση των προγραμμάτων του ΤΕΒΑ το 2020:

- **Σε πολλά απ' αυτά τα κράτη μέλη παρατηρήθηκε αναστολή της υλοποίησης δραστηριοτήτων λόγω της απαγόρευσης της κυκλοφορίας και των περιορισμών.** Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι ελλείψεις προσωπικού είχαν ως αποτέλεσμα το κλείσιμο ορισμένων κέντρων διανομής (BE, IE, LU). Ωστόσο, στην πλειονότητα των κρατών μελών πραγματοποιήθηκαν προσαρμογές, ώστε να καταστεί δυνατή η συνέχιση της διανομής τροφίμων παρά τους περιορισμούς. Κατά κανόνα, δόθηκε στους τελικούς αποδέκτες η δυνατότητα να λαμβάνουν την επισιτιστική συνδρομή σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και τόπο ή με διαφορετικά μέσα (στις BE, CZ, EST, IE, EL, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, MT, PL, PT, RO, SI, SK και τη FI). Για παράδειγμα, η επισιτιστική και η υλική συνδρομή παρασχέθηκαν στα σπίτια των τελικών αποδεκτών, ή με ατομικά ραντεβού ή μέσω κουπονιών για τρόφιμα (PT, RO), ώστε να αποφευχθεί ο συνωστισμός στα κέντρα διανομής. Ομοίως, σε ορισμένα κράτη μέλη, τα συνοδευτικά μέτρα προσαρμόστηκαν στις νέες προκλήσεις (π.χ. στις NL οι δραστηριότητες διεξήχθησαν τόσο σε φυσικούς χώρους όσο και εξ αποστάσεως), ενώ σε άλλα (π.χ. PL) διακόπηκαν.
- **Καθυστερήσεις και δυσκολίες στην υλοποίηση της διανομής τροφίμων και της υλικής συνδρομής προκλήθηκαν άμεσα από την πανδημία στις** BE, BG, CZ, DK, EL, FR, HR, MT, PL, PT και RO. Αναφέρθηκαν προκλήσεις ιδίως όσον αφορά την παράδοση συγκεκριμένων τροφίμων (LU, PL), λόγω της περιορισμένης διαθεσιμότητας πρώτων υλών στην αγορά και των καθυστερήσεων στη διαδικασία παραγωγής. Επιπρόσθετα, οι ελλείψεις προσωπικού στην PL οδήγησαν σε δυσκολίες στην εκτέλεση συμβάσεων, για παράδειγμα με εταιρείες μεταφορών, με αποτέλεσμα να προκύψουν δυσκολίες στην παροχή ορισμένων προϊόντων. Η SK ανέφερε

δυσκολίες σε ορισμένες περιστασιακές περιπτώσεις λόγω της αλλαγής της μόνιμης διεύθυνσης των τελικών αποδεκτών και της άρνησης λήψης της βοήθειας.

Όπως και τα προηγούμενα έτη, η ευελιξία του ΤΕΒΑ και η ισχυρή συνεργασία μεταξύ των διαχειριστικών αρχών και των οργανώσεων-εταίρων βοήθησαν τις χώρες να αντιμετωπίσουν πολλά από τα εν λόγω εμπόδια. Σε ορισμένα κράτη μέλη (όπως το BE, η DK, η DE, η IE, η FR, η IT και η SE), η διαχειριστική αρχή πραγματοποίησε τακτικές συναντήσεις, είτε με φυσική παρουσία είτε διαδικτυακά, με οργανώσεις-εταίρους και σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη για να συζητήσει και να στηρίξει την υλοποίηση του προγράμματος.

Παρότι τα κράτη μέλη ανέφεραν κυρίως προκλήσεις που συνδέονται με τις επιπτώσεις της κρίσης λόγω της νόσου COVID-19, πρόσθετες προκλήσεις αφορούσαν:

- την υλικοτεχνική υποστήριξη, για παράδειγμα, υψηλό κόστος μεταφοράς· την καταστροφή προϊόντων κατά τη διάρκεια της μεταφοράς· τη μη συμμόρφωση με τις αρχές της ορθολογικής διαχείρισης των αποθεμάτων —μέθοδος αποτίμησης πρώτης εισαγωγής πρώτης εξαγωγής (FIFO) (BE, EL, HR, LV, PL και PT)·
- Στην PL, ορισμένοι υπεύθυνοι του προγράμματος ανέφεραν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ποιότητας, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα την επιβολή συμβατικών κυρώσεων στον προμηθευτή τροφίμων·
- την έλλειψη ικανότητας των οργανώσεων-εταίρων (DK και PL)· ιδίως όσον αφορά την καταχώριση των ομάδων-στόχων ή λόγω της εδαφικής διαμόρφωσης των κρατών μελών (LT).

Πλαίσιο 3: Προκλήσεις στο πλαίσιο της νόσου COVID-19

Στη **LT**, ένα πρόβλημα στιγματισμού κατέστη εμφανές κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, καθώς άτομα που δεν είχαν προηγουμένως έρθει σε επαφή με το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας αντιμετώπιζαν επίσης οικονομικές δυσκολίες, ορισμένοι εκ των οποίων είχαν αρνηθεί τη συνδρομή του ΤΕΒΑ, παρόλο που δικαιούνταν να τη λάβουν.

Στη **MT** έχει παρατηρηθεί επίσης στιγματισμός λόγω του μικρού μεγέθους της χώρας, όπου άτομα από τις ίδιες περιοχές γνωρίζονται προσωπικά μεταξύ τους ή είναι συγγενείς. Στο πλαίσιο αυτό, οι δικαιούχοι του ΤΕΒΑ λαμβάνουν περαιτέρω συνδρομή, καθώς τους παρέχεται η δυνατότητα να εισπράττουν το δικαίωμά τους από κέντρο διανομής της επιλογής τους αντί να το εισπράττουν από το τοπικό κέντρο όπου ζουν.

Στο **BE**, η κρίση λόγω της νόσου COVID-19 είχε σημαντικό και εκτεταμένο αντίκτυπο, και η διαχειριστική αρχή, ο τομέας της επισιτιστικής βοήθειας και οι οργανώσεις-εταίροι ενήργησαν από κοινού για να προσαρμοστούν γρήγορα στις συνθήκες, πραγματοποιώντας τακτικές συνεδριάσεις για την εξεύρεση λύσεων που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των δικαιούχων, προσπαθώντας παράλληλα να περιορίσουν τις επιπτώσεις μιας αιφνίδιας και απροσδόκητης απαγόρευσης της κυκλοφορίας.

Στην **PT**, μεταξύ Μαρτίου και Ιουλίου 2020, εγκρίθηκαν μέτρα για την απλούστευση ορισμένων διοικητικών διαδικασιών που συνδέονται με τη διανομή, ιδίως για την επιβεβαίωση της παράδοσης των προϊόντων, με κύριο στόχο τον μετριασμό του κινδύνου μετάδοσης και εξάπλωσης της νόσου COVID-19.

Στην **CY**, λόγω της ανάγκης τήρησης των μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης, δεν κατέστη δυνατή η διεξαγωγή της ετήσιας συνεδρίασης επανεξέτασης. Το 2020 υπάλληλοι του ενδιάμεσου φορέα, της διαχειριστικής αρχής και των δικαιούχων συμμετείχαν σε σειρά συνεδριάσεων σε επίπεδο ΕΕ, όπως συνεδριάσεις της κοινότητας του ΤΕΒΑ και της ομάδας εμπειρογνωμόνων του ΤΕΒΑ, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν διαδικτυακά.

Η **IT** θέσπισε έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής για τους απόρους που λαμβάνουν βοήθεια και εισήγαγε μέσα ατομικής προστασίας τόσο για τους τελικούς αποδέκτες όσο και για τους εθελοντές που διανέμουν τη βοήθεια. Η διανομή επίσης προσαρμόστηκε: συμμετείχαν δήμοι, ώστε να αντικαταστήσουν τις συνεργαζόμενες ΜΚΟ, ορισμένες από τις οποίες αναγκάστηκαν να κλείσουν ή δεν διέθεταν πλέον αρκετούς εθελοντές λόγω της πανδημίας.

Στη **FI**, πολλοί ηλικιωμένοι εθελοντές σταμάτησαν να συμμετέχουν στη χορήγηση τροφίμων λόγω του φόβου τους για τον ιό. Ωστόσο, οι νεότεροι εθελοντές, συχνά φοιτητές, ανταποκρίθηκαν, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτόν τη συνέχιση της παροχής υπηρεσιών.

2.4 Γενικές αρχές

Στο άρθρο 5 του κανονισμού για το ΤΕΒΑ προσδιορίζονται αρχές οι οποίες θα πρέπει να εφαρμόζονται συνολικά κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του Ταμείου. Σ' αυτές περιλαμβάνονται η συμπληρωματικότητα της χρηματοδότησης, η ισότητα των φύλων, η καταπολέμηση των διακρίσεων, η αποφυγή της σπατάλης τροφίμων, η ισορροπημένη διατροφή, η δημόσια υγεία και οι περιβαλλοντικές και κλιματικές πτυχές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν αυτές τις αρχές και να υποβάλλουν σχετικά στοιχεία στις οικείες ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης.

Τα κράτη μέλη τηρούν την αρχή της συμπληρωματικότητας μέσω του συντονισμού με άλλα χρηματοδοτικά μέσα για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης και τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της συνδρομής. Για παράδειγμα, στην **HU**, οι διαχειριστικές αρχές

διασφαλίζουν ότι μια πράξη που λαμβάνει στήριξη δεν λαμβάνει στήριξη από κανένα άλλο επιχειρησιακό πρόγραμμα ή από οποιοδήποτε άλλο μέσο της ΕΕ. Στη **LT**, η διαχειριστική αρχή διαδραματίζει καίριο ρόλο στην πρόληψη της διπλής χρηματοδότησης κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, στην προετοιμασία της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος και των έργων, καθώς και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη χρηματοδότηση των έργων. Ο ενδιάμεσος φορέας διαδραματίζει κάποιο ρόλο στην πρόληψη και στον έλεγχο της διπλής χρηματοδότησης μέσω της επαλήθευσης των αιτήσεων πληρωμής, των διαδικασιών παρακολούθησης των δημόσιων συμβάσεων και των επιτόπιων ελέγχων των έργων. Στη **RO**, ο συντονισμός με το ΕΚΤ, καθώς και με άλλες πολιτικές, στρατηγικές και μέσα της ΕΕ, ιδίως με τις πρωτοβουλίες της ΕΕ για τη δημόσια υγεία και την καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων, έχει διασφαλιστεί με τη θέση του εν λόγω επιχειρησιακού προγράμματος υπό την ευθύνη της ίδιας διαχειριστικής αρχής, ώστε να αποφευχθεί η διπλή χρηματοδότηση και να διασφαλιστεί ο κατάλληλος συντονισμός των μέτρων που καλύπτονται από το ΤΕΒΑ.

Όλα τα κράτη μέλη αναφέρουν ότι τηρούν τις αρχές της ισότητας των φύλων και ότι εφαρμόζουν πολιτικές κατά των διακρίσεων. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν καθορίσει αντικειμενικά κριτήρια επιλεξιμότητας —δηλαδή την κοινωνικοοικονομική κατάσταση ενός ατόμου— για τον προσδιορισμό της ομάδας-στόχου και των τελικών αποδεκτών, αποτρέποντας την εμφάνιση διακρίσεων σε οποιοδήποτε επίπεδο της κατανομής της συνδρομής. Στη **FI**, η διαχειριστική αρχή έχει δώσει οδηγίες στις οικείες οργανώσεις-εταίρους και στα σημεία διανομής σχετικά με τις βασικές αρχές του Ταμείου, ενώ ένα δίκτυο οργανώσεων-εταίρων καλύπτει οργανώσεις που απευθύνονται σε διάφορες ομάδες-στόχους, ώστε να διασφαλίζεται ότι η στήριξη είναι διαθέσιμη ανεξάρτητα από το φύλο. Στη **LV**, έχουν ληφθεί μέτρα για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με την αρχή της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις ανάγκες των ατόμων με λειτουργικές αναπηρίες (σύμφωνα με τα εθνικά πρότυπα). Ειδικότερα, τα πακέτα παραδίδονται στην οικία των τελικών αποδεκτών εάν δεν μπορούν να φθάσουν στην εγκατάσταση διανομής. Σε άτομα που δυσκολεύονται να ταξιδέψουν, σε γονείς με μικρά παιδιά και σε ηλικιωμένους δίνεται προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις διανομής ώστε να παραλαμβάνουν τα πακέτα χωρίς να περιμένουν σε ουρά, ενώ τα σημεία διανομής βρίσκονται κοντά σε στάσεις δημόσιων συγκοινωνιών. Το **LU** χρησιμοποιεί τον δείκτη της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για τον εντοπισμό των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Ορισμένα απ' αυτά τα ευάλωτα άτομα δεν είναι Λουξεμβούργιοι και δεν διαθέτουν κατ' ανάγκη όλες τις άδειες που τους επιτρέπουν να εγκατασταθούν νόμιμα στη χώρα· άλλοι δεν ήταν σε θέση να παράσχουν εγκαίρως όλες τις πληροφορίες που ζητήθηκαν. Προτεραιότητα ήταν να δοθεί πρόσβαση στην επισιτιστική συνδρομή και σ' αυτά τα άτομα και τις οικογένειες και να συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα.

Πολλά κράτη μέλη δήλωσαν ότι παρέχουν διαφοροποιημένα και θρεπτικά ισορροπημένα τρόφιμα, και εφαρμόζουν μέτρα για τον περιορισμό της σπατάλης τροφίμων. Σε όλα τα κράτη μέλη, για την επιλογή των τροφίμων λήφθηκαν υπόψη τα προϊόντα που υποστηρίζουν μια ποικίλη διατροφή, καθώς και την ασφάλεια των τροφίμων. Επιπλέον, κατά την επιλογή των προϊόντων ελήφθησαν υπόψη η δυνατότητα μεταφοράς των τροφίμων, η περιορισμένη ικανότητα αποθήκευσης που διαθέτουν οι οργανώσεις-εταίροι και η ανθεκτικότητα των προϊόντων. Στη **LT**, αγοράστηκαν προϊόντα μακράς διάρκειας, ενώ καταρτίστηκαν ακριβείς κατάλογοι τελικών αποδεκτών για να προσδιοριστούν οι ακριβείς απαιτούμενες ποσότητες. Στην **IE**, η σύνδεση μεταξύ επιχειρήσεων και φιλανθρωπικών οργανώσεων, την οποία προσφέρει μια κοινωνική επιχείρηση, κατέστησε επίσης δυνατή την αναδιανομή σε ολόκληρη τη χώρα, παρέχοντας πρόσβαση σε ποικιλία πλεονασμάτων ποιοτικών τροφίμων, και επιτυγχάνοντας σημαντική εξοικονόμηση στο κόστος των

τροφίμων για τις φιλανθρωπικές οργανώσεις. Στην **ES**, το πρόγραμμα διανέμει τρόφιμα που είναι εύκολα ως προς τη μεταχείριση και τη συντήρηση, με μακρά διάρκεια ζωής. Επιπρόσθετα, τα τρόφιμα μεταφέρονται σε μορφή κατάλληλη για τον τελικό προορισμό, κάτι που διευκολύνει τη μεταχείρισή τους, με χαμηλό κίνδυνο θραύσης των συσκευασιών και δημιουργίας απορριμμάτων τροφίμων.

Όλα τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα διανεμόμενα τρόφιμα και προϊόντα τηρούν τα εθνικά πρότυπα υγείας και ασφάλειας. Πολλά κράτη μέλη στηρίζουν περαιτέρω την υγεία των τελικών αποδεκτών μέσω συνοδευτικών μέτρων που προωθούν έναν υγιεινό τρόπο ζωής. Στην **HU, τη RO, τη SK**, οι διαχειριστικές αρχές έχουν συμπεριλάβει εμπειρογνώμονα σε θέματα διατροφής στη διαδικασία σχεδιασμού, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα ζεστά γεύματα που διανέμονται αποτελούνται από τα βέλτιστα τρόφιμα για υγιεινή διατροφή, πλούσια σε μεταλλικά στοιχεία και βιταμίνες. Η **IT** εξακολουθεί να επιλέγει προϊόντα λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη επαρκούς πρόσληψης πρωτεϊνών και υδατανθράκων σύμφωνα με τη μεσογειακή διατροφή. Στη **SI**, οι προμηθευτές υποχρεούνται να υποβάλλουν, πριν από κάθε στάδιο της προμήθειας τροφίμων, αναλυτική έκθεση από διαπιστευμένο εργαστήριο με τις αναλύσεις των προϊόντων που πρόκειται να παρασχεθούν. Στη **RO** πραγματοποιήθηκαν επίσης συναντήσεις με σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς (Υπουργείο Υγείας, Εθνικό Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας και Εθνικό Ινστιτούτο για την Υγεία των Μητέρων και των Παιδιών· με εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Δικαιοσύνης) σχετικά με το περιεχόμενο των συσκευασιών ειδών προσωπικής υγιεινής.

Τα περισσότερα κράτη μέλη αναφέρουν στις οικείες ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης ότι ανέλαβαν φιλικές προς το περιβάλλον δράσεις. Στη **FI**, δεδομένου ότι ο όγκος των προϊόντων των οποίων πραγματοποιείται προμήθεια είναι σχετικά μικρός, η κεντρική αγορά και μεταφορά τους θα έχει μικρότερο περιβαλλοντικό αντίκτυπο απ' ό,τι εάν κάθε οργάνωση-εταίρος πραγματοποιούσε η ίδια τη μεταφορά. Στη **LV**, έχουν προωθηθεί πρόσθετα φιλικά προς το περιβάλλον μέτρα, όπως η διασφάλιση της δυνατότητας ανακύκλωσης χαρτιού, ο περιορισμός του αριθμού των εκτυπώσεων, η επαναχρησιμοποίηση χαρτιού (συμπεριλαμβανομένου του ανακυκλωμένου χαρτιού) για φορητούς υπολογιστές, με τη χρήση, κατά περίπτωση, προϊόντων γραφικής ύλης από ξύλο που προέρχεται από δάση πιστοποιημένα από το Συμβούλιο Διαχείρισης Δασών (FSC).

Τα περισσότερα κράτη μέλη αναφέρουν ότι εφαρμόζουν την αρχή της εταιρικής σχέσης κατά τον προγραμματισμό του ΤΕΒΑ. Στη **BG**, η αρχή της εταιρικής σχέσης έχει καταρτιστεί και εφαρμοστεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα με βάση την ευρεία διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη· η συνεχής αλληλεπίδραση με τους εταίρους κατέστησε δυνατό τον ενδελεχή εντοπισμό των υφιστάμενων προβλημάτων και τον καταλληλότερο τρόπο αντιμετώπισής τους. Στην **PL**, οι εθνικές οργανώσεις εφαρμόζουν την αρχή της εταιρικής σχέσης στη συνεχή συνεργασία τους με τις περιφερειακές και τοπικές οργανώσεις τους, παρακολουθώντας την πρόοδο στην εφαρμογή της διανομής τροφίμων και των συνοδευτικών μέτρων και ανταποκρινόμενες στις αναφερθείσες δυσκολίες. Οι διαχειριστικές αρχές και οι οργανώσεις διοργανώνουν επίσης τακτικές συνεδριάσεις και κατάρτιση.

Ορισμένα κράτη μέλη αναφέρουν ότι έλαβαν μέτρα για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης. Στη **FI**, η κεντρική αγορά και μεταφορά των προμηθευόμενων προϊόντων, η οποία επιτρέπεται λόγω του μικρού όγκου των προϊόντων, συμβάλλει στη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης που συνδέεται με τις εν λόγω πράξεις. Στη **BG**, διενεργήθηκε ανάλυση όσον αφορά το κριτήριο της «αποτελεσματικότητας» για την αποφυγή περιττής διοικητικής επιβάρυνσης σε όλα τα στάδια της υλοποίησης των προγραμμάτων και θεσπίστηκε σειρά κανόνων απλούστευσης. Στη **SK**, για να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση

για τις οργανώσεις-εταίρους, η διαχειριστική αρχή καθόρισε μια μοναδιαία τιμή για τα ζεστά γεύματα, με διαφορετικό συντελεστή για τα ιδιοπαρασκευαζόμενα γεύματα και τα ζεστά γεύματα που αγοράζονται από τον ανάδοχο. Η μοναδιαία τιμή κοινοποιήθηκε προς ενημέρωση στην Επιτροπή πριν από την έγκρισή της.

2.5 Αξιολογήσεις

Στην ενδιάμεση αξιολόγηση του ΤΕΒΑ προτάθηκε τα μελλοντικά προγράμματα να συνεχίσουν να επικεντρώνονται σε εκείνους που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη και να διατηρήσουν την ευελιξία για την υλοποίηση τόσο της κοινωνικής ενσωμάτωσης όσο και των προγραμμάτων υλικής συνδρομής. Η συγχώνευση του ΤΕΒΑ με το ΕΚΤ θα διευκολύνει πράγματι συνέργειες και θα ανοίξει πιθανές οδούς βασικής στήριξης για την κοινωνική ενσωμάτωση που θα οδηγήσουν στην κατάρτιση και την εύρεση εργασίας, όταν οι ομάδες-στόχοι είναι οι ίδιες. Επιπλέον, υποστηρίχτηκε ότι τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρυνθούν να παρακολουθούν στενά τον κανονισμό, ώστε να αποφευχθεί η θέσπιση σε εθνικό επίπεδο απαιτήσεων που υπερβαίνουν τις απαιτήσεις του κανονισμού, δεδομένου ότι μεγάλο μέρος της διοικητικής επιβάρυνσης απορρέει από απαιτήσεις που επιβάλλονται σε επίπεδο κρατών μελών, όπως οι συσταλτικοί ορισμοί σχετικά με την επιλεξιμότητα. Τα προκαταρκτικά πορίσματα της υπό εξέλιξη «Μελέτης για την υποστήριξη της παρακολούθησης του ΤΕΒΑ — συστήματα συλλογής δεδομένων που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη» (Study supporting the monitoring of FEAD – data collection systems implemented by Member States) επιβεβαιώνουν τα πορίσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του ΤΕΒΑ και θα παράσχουν παραδείγματα ορθών πρακτικών για τα συστήματα παρακολούθησης.

Οι προκλήσεις όσον αφορά την υλοποίηση αντιμετωπίστηκαν στις συνεδριάσεις της εταιρικής σχέσης για την αξιολόγηση του ΤΕΒΑ και στον κανονισμό 2021-2027, όπου οι πράξεις του ΤΕΒΑ ενσωματώνονται στο ΕΚΤ. Επιπρόσθετα, εφαρμόζονται απλουστευμένες απαιτήσεις παρακολούθησης για συγκεκριμένους στόχους που αφορούν τους απόρους. Όσον αφορά τους δείκτες εκροών, δεν θα είναι πλέον αναγκαίο να αναφέρεται ποιοι τύποι αγαθών έχουν αγοραστεί και δεν θα γίνεται πλέον διάκριση μεταξύ της ποσότητας των γευμάτων και των συσκευασιών τροφίμων που διανέμονται. Εάν τα δεδομένα προέρχονται από μητρώα, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν εθνικούς ορισμούς και δεν χρειάζεται να εναρμονίζονται με τους ορισμούς της εργαλειοθήκης. Επίσης, υπάρχει ρήτρα εξουσιοδότησης που επιτρέπει στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν μητρώα ή ισοδύναμες πηγές. Δεν θα εκπονούνται πλέον ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης. Αντ' αυτού, η υποβολή στοιχείων θα πραγματοποιείται μέσω του εργαλείου ΤΠ για τακτικές ανταλλαγές μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών του προγράμματος, δηλαδή μέσω του SFC2021. Οι αξιολογήσεις είναι υποχρεωτικές για όλους τους ειδικούς στόχους.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού, οι διαχειριστικές αρχές που υλοποιούν επιχειρησιακό πρόγραμμα επισιτιστικής και/ή βασικής υλικής συνδρομής (επιχειρησιακό πρόγραμμα Ι) πραγματοποίησαν δομημένη έρευνα σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες το 2017. Οι έρευνες αυτές, από κοινού με τα πορίσματα εξωτερικής αξιολόγησης, και τα αποτελέσματα της ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης χρησιμοποιήθηκαν για την ενδιάμεση αξιολόγηση του ΤΕΒΑ από την Επιτροπή και έχουν τροφοδοτήσει με στοιχεία τις διαπραγματεύσεις για τα προγράμματα της περιόδου 2021-2027. Επιπλέον, ο δεύτερος γύρος δομημένης έρευνας σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες του ΤΕΒΑ πρόκειται να διεξαχθεί από τις διαχειριστικές αρχές για τα προγράμματα τύπου Ι (δηλαδή χορήγηση επισιτιστικής και/ή βασικής υλικής συνδρομής και συνοδευτικά μέτρα) το 2022. Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τις διαχειριστικές αρχές για τη διενέργεια αξιολογήσεων και την άντληση διδαγμάτων σε εθνικό επίπεδο, και

θα δώσουν τη δυνατότητα στα συγκεντρωτικά αποτελέσματα της έρευνας σε επίπεδο ΕΕ να τροφοδοτήσουν με στοιχεία την εκ των υστέρων αξιολόγηση του ΤΕΒΑ την οποία θα διενεργήσει η Επιτροπή.

Πλαίσιο 4: Δραστηριότητες αξιολόγησης στη BG, τη SI και τη FI

Βουλγαρία

Η διαχειριστική αρχή διενήργησε εξωτερική αξιολόγηση για να αποτιμήσει τις επιδόσεις του επιχειρησιακού προγράμματος για την επισιτιστική και/ή τη βασική υλική συνδρομή. Η αξιολόγηση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πληρούνται τα κριτήρια ποιότητας και ότι οι επιχειρησιακές αλλαγές στο πρόγραμμα έχουν συμβάλει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της συμμόρφωσης, της συνοχής και της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας των προγραμμάτων. Συνέβαλαν επίσης στην αύξηση του αριθμού των τελικών αποδεκτών στη διανομή ζεστών γευμάτων και στην παροχή βοήθειας στο πλαίσιο του προγράμματος για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, μέσω της παροχής συνοδευτικών μέτρων.

Οι συστάσεις υπογράμμισαν τα περιθώρια βελτίωσης όσον αφορά την κοινοποίηση των δραστηριοτήτων στο ευρύ κοινό· τη βελτίωση της ανακατεύθυνσης των ικανών προς εργασία ατόμων προς δραστηριότητες αναβάθμισης των δεξιοτήτων και την ενεργό ένταξη στην αγορά εργασίας· την εισαγωγή εναλλακτικών επιλογών επισιτιστικής συνδρομής στο τρέχον μοντέλο, ώστε να εκτιμηθούν οι κίνδυνοι, να αποτραπεί ο περιορισμός της πρόσβασης των απόρων σε βοήθεια και να διασφαλιστεί η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών· (σε σχέση με την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027) την εξέταση του ενδεχόμενου θέσπισης μέτρων για τη χρηματοδότηση πρόσθετων μορφών υλικής συνδρομής, η οποία θα παρέχεται μαζί με την επισιτιστική συνδρομή· τη χρήση των χρημάτων από το Ταμείο Κοινωνικής Προστασίας κυρίως για τη χρηματοδότηση έργων ανακαίνισης και εκσυγχρονισμού των δημόσιων κυλικείων.

Φινλανδία

Τον Νοέμβριο του 2020 πραγματοποιήθηκε εξ αποστάσεως ετήσια συνεδρίαση αξιολόγησης με την Επιτροπή. Η ετήσια κοινή συνεδρίαση των οργανώσεων-εταίρων και της διαχειριστικής αρχής πραγματοποιήθηκε επίσης εξ αποστάσεως τον Ιανουάριο. Στην ετήσια συνεδρίαση έγινε απολογισμός των επίμαχων θεμάτων, καθώς και ανατροφοδότηση σχετικά με την παράδοση και τη διανομή των προϊόντων. Ταυτόχρονα, αποσκοπούσε στην παροχή κατευθύνσεων και συμβουλών σχετικά με τον τρόπο συμπλήρωσης των εντύπων και καθοδήγησης των σημείων παράδοσης. Εξετάστηκαν επίσης προκαταρκτικές πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση το 2021 και την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά την προετοιμασία του ΕΚΤ+.

Σλοβενία

Η ενδιάμεση αξιολόγηση του επιχειρησιακού προγράμματος του ΔΝΟ που διενεργήθηκε το 2019 έδειξε ότι το πρόγραμμα υλοποιείται με ιδιαίτερα αποδοτικό από οικονομική άποψη τρόπο. Υπάρχει περιθώριο βελτίωσης στη διαδικασία προμήθειας τροφίμων, ιδίως όσον αφορά την επίτευξη ευνοϊκότερων τιμών προϊόντων. Προτάθηκε η τυποποίηση των συστημάτων ή η εφαρμογή διασυνδέσεων των βάσεων δεδομένων μεταξύ των οργανώσεων-εταίρων και του Κέντρου Κοινωνικής Εργασίας. Προτάθηκε επίσης να καταρτιστεί ο κατάλογος των τελικών αποδεκτών από αρμόδια οργάνωση για την ελάφρυνση της επιβάρυνσης των οργανώσεων-εταίρων. Δεν υπήρξε σημαντική διοικητική επιβάρυνση τόσο για τη διαχειριστική αρχή (Υπουργείο Εργασίας, Οικογενειακών και Κοινωνικών Υποθέσεων — MDDSZ) όσο και για τις οργανώσεις-εταίρους, και η βελτιστοποίηση

μπορούσε να επιτευχθεί μόνο με τη σύσταση ομάδας δικαιούχων της συνδρομής.

1. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το 2020 οι πράξεις του ΤΕΒΑ επηρεάστηκαν από την έξαρση της πανδημίας COVID-19. Η κρίση στον τομέα της υγείας επιδείνωσε τις συνθήκες για τα υπάρχοντα ευάλωτα άτομα που λαμβάνουν στήριξη από το ΤΕΒΑ, ενώ νέοι άνθρωποι ζήτησαν επίσης επισιτιστική συνδρομή, με αποτέλεσμα να αυξηθεί η συνολική ζήτηση για επισιτιστική και υλική συνδρομή. Επίσης, οι οργανώσεις-εταίροι που παρέχουν επιτόπια στήριξη επηρεάστηκαν από ζητήματα ικανοτήτων και προβλήματα υλικοτεχνικής υποστήριξης λόγω ζητημάτων όπως ελλείψεις προσωπικού, διαταραχές στη διανομή τροφίμων και υλικών αγαθών, καθώς και περιορισμοί στον τομέα της υγείας, όπως απαγόρευση της κυκλοφορίας και νέες υγειονομικές απαιτήσεις.

Ωστόσο, το ΤΕΒΑ έχει αποδειχτεί ότι είναι προσαρμόσιμο και ανταποκρίνεται στις αναδυόμενες ανάγκες. Από κανονιστική άποψη, ο κανονισμός για το ΤΕΒΑ τροποποιήθηκε τρεις φορές τα τελευταία δύο έτη.

1. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας CRII+, οι τροποποιήσεις κατέστησαν δυνατή τη χρήση έμμεσων τρόπων παράδοσης, π.χ. κουπονιών ή καρτών (για τη μείωση του κινδύνου μόλυνσης) και την αγορά μέσων ατομικής προστασίας για τις οργανώσεις που παρέχουν στήριξη από το ΤΕΒΑ. Επιπλέον, ενισχύθηκε η ρευστότητα στα κράτη μέλη, με αποτέλεσμα να καταστεί δυνατή η παροχή ποσοστού συγχρηματοδότησης 100 % για μία λογιστική χρήση.
2. Στο πλαίσιο του REACT-EU, οι τροποποιήσεις επέτρεψαν στα κράτη μέλη να διαθέσουν πρόσθετη χρηματοδότηση στο ΤΕΒΑ για την παροχή συμπληρωματικών ενισχύσεων στην υφιστάμενη στήριξη, όπως επισιτιστική και/ή βασική υλική συνδρομή ή δράσεις κοινωνικής ενσωμάτωσης. Οι γνώσεις των ομάδων-στόχων και οι δραστηριότητες προσέγγισης από τις οργανώσεις-εταίρους, σε συνδυασμό με την ισχυρή συνεργασία τους με τις διαχειριστικές αρχές, αποδείχτηκε επίσης ουσιαστικής σημασίας για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με την πανδημία και την αξιοποίηση των νέων δυνατοτήτων ευελιξίας.
3. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας CARE (δράση συνοχής για τους πρόσφυγες στην Ευρώπη), οι τροποποιήσεις επιτρέπουν πλέον στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες να διαθέτουν μεγαλύτερη ευελιξία και ρευστότητα ώστε να χρησιμοποιούν το ΤΕΒΑ για την παροχή στήριξης έκτακτης ανάγκης σε άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία μετά την εισβολή της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

Οι συνολικές επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες που δεσμεύτηκαν για τη στήριξη του ΤΕΒΑ ανήλθαν σε 643 εκατ. EUR το 2020, έναντι 608 εκατ. EUR το 2019. Στα τέλη του 2020 τα συνολικά ποσά που δεσμεύτηκαν (για την περίοδο 2014-2020) ανήλθαν σε σχεδόν 3,9 δισ. EUR ή 85 % των συνολικών πόρων των προγραμμάτων (που περιλαμβάνουν κονδύλια της ΕΕ και εθνική συγχρηματοδότηση). Το 2020 καταβλήθηκε στους δικαιούχους ποσό ύψους περίπου 552,2 εκατ. EUR, το οποίο συνιστά αξιοσημείωτη αύξηση σε σχέση με τα επίπεδα των προηγούμενων ετών, λόγω της επανέναρξης των πράξεων στη Ρουμανία και της αυξημένης ζήτησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Ως εκ τούτου, η δημοσιονομική εκτέλεση του ΤΕΒΑ φαίνεται ότι προχωρά κανονικά.

Το 2020 το ΤΕΒΑ χορήγησε με επιτυχία συνδρομή σε 27 κράτη μέλη, επιτυγχάνοντας ικανοποιητική πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του. Τα περισσότερα κράτη

μέλη (23 από τα 27) χορήγησαν επισιτιστική και/ή βασική υλική συνδρομή παράλληλα με συνοδευτικά μέτρα, ενώ τέσσερα συνέχισαν να εφαρμόζουν προγράμματα κοινωνικής ενσωμάτωσης. Σχεδόν 15 εκατομμύρια άτομα έλαβαν στήριξη με επισιτιστική συνδρομή, περίπου 1,96 εκατομμύρια άτομα με υλική συνδρομή και 30 000 άτομα με μέτρα κοινωνικής ενσωμάτωσης. Το προφίλ των ομάδων-στόχων παρέμεινε γενικά σταθερό, μολονότι με ορισμένες μικρές αλλαγές: περίπου το 47 % των τελικών αποδεκτών ήταν γυναίκες, το 28 % παιδιά, περίπου το 10 % μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης ή μειονότητες, το 10 % άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω, το 6 % άστεγοι και το 6 % άτομα με αναπηρία. Όλα τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν τα προγράμματα του ΕΠ Ι παρείχαν επίσης συνοδευτικά μέτρα τα οποία έπρεπε να προσαρμοστούν στην κρίση στον τομέα της υγείας. Οι εθνικές ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης κατέδειξαν επίσης τη γενική συμμόρφωση με τις γενικές αρχές.

Καθώς το ΤΕΒΑ της περιόδου 2014-2020 πλησιάζει στο τέλος, για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 το ΤΕΒΑ θα καταστεί αναπόσπαστο μέρος του ΕΚΤ+ και, ως εκ τούτου, η προσοχή που δόθηκε στην αντιμετώπιση των χειρότερων μορφών φτώχειας θα επεκταθεί περαιτέρω στις ευρύτερες στρατηγικές και στη χρηματοδότηση για την κοινωνική ενσωμάτωση. Τα προγράμματα του ΕΚΤ+ θα έχουν κεντρική σημασία για τη στήριξη της οικονομικής και κοινωνικής ανάκαμψης μετά την πανδημία και για την προώθηση της δίκαιης μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία σύμφωνα με τις φιλοδοξίες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και σε συνδυασμό με το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης. Θα αποτελέσει επίσης βασικό πρόγραμμα για την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.